

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

**Posouzení hospodaření a dosahu služeb poskytovaných neziskovou
organizací pro veřejnost**

Bakalářská práce

Autorka: Andrea Tomanová

Vedoucí bakalářské práce: Soňa Váleková

Brno 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci Posouzení činnosti a hospodaření neziskové organizace. Případová studie: META, o.p.s. - společnost pro příležitosti mladých migrantů vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne

Podpis

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala Ing. Soně Válekové, za vedení této bakalářské práce. Za její připomínky, cenné rady, trpělivost a čas strávený konzultacemi se mnou. Dále bych chtěla poděkovat Zuzaně Vodňanské ředitelce META, o.p.s. a Lindě Tutterové finanční manažerce za přístup k potřebným informacím a následným konzultacím ohledně mé závěrečné práce.

Abstrakt

Tomanová, A. Posouzení hospodaření a dosahu služeb poskytovaných neziskovou organizací pro veřejnost. Bakalářská práce, Brno: Mendelova univerzita, 2015

Předmětem bakalářské práce je charakteristika neziskového sektoru. Následně posouzení hospodaření, činnosti a dosahu služeb neziskové organizace META, o.p.s., která se zaměřuje na podporu příležitostí mladých migrantů. V praktické části práce je popsána základní charakteristika společnosti META, následná finanční analýza ve zkráceném rozsahu, posouzení činnosti a dosahu společnosti. Dále jsou uvedeny zásadní projekty v rámci fungování organizace a jsou zhodnoceny výstupy jednotlivých projektů.

Klíčová slova

Neziskový sektor, obecně prospěšná společnost, finanční analýza

Abstract

Tomanová, A. Assesment of management and outreach services of non-profit organization to the public. Case study: META, o.p.s. – society for Young Migrants. Bachelor's thesis, Brno: Mendel University, 2015.

The subject of this thesis is to characterize non-profit sector. Subsequently thesis assesses the management, operation and outreach services, non-profit organizations META, ops, which aims to promote opportunities for young migrants. The practical part describes the main characteristics of META, financial analysis, assessment activities and reach of the firm. Finally are radical project listed and outcomes of the projects evaluated.

Key words

Nonprofit sector, charitable society, financial analysis

OBSAH

1 Úvod	9
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	10
2.1. Cíl práce	10
2.2 Metodika	10
3 NEZISKOVÝ SEKTOR.....	12
3.1 Definice soukromého neziskového sektoru	12
3.2 Neziskové organizace	13
3.2.1 Druhy neziskových organizací.....	13
3.2.2 Typy neziskových organizací.....	14
3.2.3 Základní charakteristika vybraných neziskových organizací.....	15
3.2.4 Financování neziskových organizací.....	18
3.2.5 Fundraising	20
4 META O.P.S.....	24
4.1 Historie	24
4.2 Charakteristika a struktura	25
4.2.1 Základní charakteristika	25
4.2.2 Vnitřní struktura společnosti	26
4.2.3 Zaměstnanci	27
4.3 Předmět činnosti.....	28
4.3.1 Přehled činnosti	28
4.3.2 Podmínky poskytovaných služeb	30
4.4 Zdroje financování a následné výdaje společnosti	30
4.5 Posouzení hospodaření neziskové organizace META, o.p.s. ve zjednodušeném rozsahu	33
4.5.1 Vývoj bilanční sumy	33
4.5.2 Vertikální a horizontální analýza rozvahy	34
4.5.3 Vertikální analýza nákladů a výnosů za rok 2012 a 2013.....	38
4.5.3 Analýza rozdílových ukazatelů	40
4.5.5 Výpočet poměrového ukazatele: ukazatel autarkie.....	41
4.6 Posouzení dosahu služeb poskytovaných společnostmi META, o.p.s. pro veřejnost.....	42
4.6.1 Činnost organizace META, o.p.s. v za období 2006 – 2011	42
4.6.2 Činnost organizace META, o.p.s. za období 2012 a 2013	46
4.6.3 Shrnutí činnosti organizace META, o.p.s.	46
4.6.4 Dobrovolníci poskytující služby pod záštitou společnosti META, o.p.s. ..	47

4.7 Nejvýznamnější projekty společnosti META, o.p.s.	48
4.7.1 Projekt PIC	48
5.7.2 Projekt cross-czech	49
4.7.3 Projekt doučování češtiny pro děti - cizince na Praze 11	50
4.7.4 INNO-VET	51
4.7.5 Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky – cizinci	51
5 VYJÁDŘENÍ AUTORA A DISKUZE	53
6 ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
SEZNAM OBRÁZKŮ	60
SEZNAM TABULEK:	61
PŘÍLOHY	62

1 Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku neziskového sektoru a v praktické části je práce cílena na posouzení dosahu služeb poskytovaných neziskovou společností pro veřejnost. Případová studie se zabývá konkrétní činností společnosti META, o.p.s., společnosti pro příležitosti mladých migrantů.

Neziskový sektor je velmi důležitou součástí politického a ekonomického prostředí každé vyspělé země. Funkce a činnost neziskového sektoru je přímo závislá na dobrém prostředí, které poskytuje stát. Neziskový sektor zaujímá funkci mezi státním sektorem a trhem. Napomáhá ke správnému fungování vyspělého státu a zároveň rozšiřuje nabídku pracovního trhu. 1. 1. 2014 došlo k rozsáhlé rekodifikaci soukromého práva a vešel v platnost Nový občanský zákoník. Změny se týkaly i neziskového sektoru.

Téma jsem zvolila zejména kvůli faktu, že téma migrace a s ním spojených problémů zapojení se cizinců do společnosti země s odlišným mateřským jazykem je v současné době velmi diskutované. Jazyková bariéra je velkou překážkou zejména pro děti a mladistvé přistěhovalců, kteří se neumí zdaleka tak přizpůsobit odlišnému nastavení vzdělávacího systému. Migrantů jsou často vystavováni nepříjemnému tlaku z okolí a často i diskriminaci ve vzdělávacích zařízeních nebo na pracovních pozicích, které zastávají. V souvislosti s touto problematikou mne zajímalo, zda na území České republiky funguje nestátní iniciativa pro inkluzi migrantů do české společnosti. Zaujala mne společnost pro podporu mladých migrantů, META, o.p.s., na jejichž téma jsem se rozhodla zpracovat bakalářskou práci.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1. Cíl práce

Cílem práce je základní charakteristika neziskového sektoru. Zpracování hospodaření a dosahu činnosti neziskové organizace META, o.p.s. Práce byla zpracována na základě finanční analýzy vybraných ukazatelů v omezeném rozsahu v závislosti na činnosti organizace. Dílčím cílem posouzení činnosti společnosti v časové řadě let 2006 – 2013 a charakteristika vybraných projektů společnosti. Dále je také dílčím cílem posouzení naplnění těchto projektů, plnění, výstupů a zhodnocení úspěšnosti projektů.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je zpracována na základě studia zdrojů poskytnutých společností META, o.p.s., jejich výročních zpráv, konzultací s finanční manažerkou, studia odborné literatury a internetových zdrojů, které jsou uvedeny v závěrečném přehledu. Práce je rozdělena do dvou částí na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zaměřuje na popis teorie neziskového sektoru, jednotlivých typů neziskových organizací, jejich novou úpravou dle Nového občanského zákoníku a metodami jejich financování

Praktická část nejprve představuje společnost META, její právní formu, strukturu a celkové fungování. Dále je zpracováno posouzení hospodaření společnosti, prostřednictvím finanční analýzy ve zjednodušeném rozsahu v závislosti na dostupnosti poskytnutých dat. Zejména bylo využito ukazatelů bilančních sum, vertikální a horizontální analýzy rozvahy, vertikální analýzy nákladů a výnosů. Dále je zpracována analýza rozdílového ukazatele. Rozdílový ukazatel je získán jako rozdíl dvou absolutních ukazatelů. Takovýmto ukazatelem je mimo jiné i čistý pracovní kapitál. Výše čistého pracovního kapitálu je pro neziskové organizace významná, jelikož výše oběžného majetku zajišťuje plynulý chod organizace. Výše čistého pracovního kapitálu je indikátorem platební schopnosti podniku. Čím vyšší je hodnota čistého pracovního kapitálu, tím vyšší je likvidnost společnosti a schopnost společnosti plnit své závazky. Čistý pracovní kapitál je v praktické části zpracován dle vzorce (Kraftová, 2002):

Čistý pracovní kapitál = oběžná aktiva – krátkodobé závazky.

Dále je provedena analýza některých poměrových ukazatelů. Ukazatel autarkie značí míru soběstačnosti neziskové společnosti, jedná se o modifikovaný ukazatel rentability. Autarkii je možné hodnotit na dvou bázích. První možností je autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů. Druhá varianta je celková autarkie na bázi příjmů a výdajů. Jako ukazatel autarkie je využito analýzy celkové autarkie na bázi příjmů a výdajů dle vzorce (Kraftová, 2002):

$$A_{CF} = \frac{P_y}{V_e}$$

A_{CF} = autarkie na příjmově výdajové bázi celkem

P_y = příjmy

V_e = výdaje

Následně je v praktické části zpracováno posouzení dosahu aktivit neziskové organizace META, o.p.s. pro veřejnost. Na základě výročních zpráv je zpracována aktivita společnosti v jednotlivých letech. Výsledky jejich činnosti ve formě počtu podpořených osob a celkového rozsahu vzdělávacích, volnočasových a jiných aktivit. A výčet některých významných projektů, které jsou pro společnost META, o.p.s. důležité v rámci jejího fungování a celkového vývoje společnosti. Co se týče dalších použitých metod, bylo využito metod dedukce, analýzy a syntézy.

V práci byla použita zejména deskriptivní metoda. Pro analýzu bilanční sumy, vertikální a horizontální analýzu rozvahy, nákladů a výnosů, analýzu ukazatelů autarkie, byly použity data z dostupných výročních zpráv za sledované období 2006 – 2013. Dále bylo použito studia primárních a sekundárních zdrojů literatury.

3 NEZISKOVÝ SEKTOR

Neziskový sektor stojí na dvou základních principech. Prvním principem je právo sdružování, které je charakteristickým rysem každého demokratického státu. Druhým principem je princip dobrovolné práce.

Díky právu na sdružování, se mohou skupiny lidí, kteří žijí na daném území organizovaně sdružovat a cílit svou aktivitu na společensky prospěšné aktivity, nebo se podílet na veřejné politice. Podstatou principu dobrovolné práce je práce vykonána dobrovolníkem bez nároku na odměnu a zcela nepovinně. Existence neziskových organizací je jistou formou účasti na státní moci, Neziskové organizace zároveň napomáhají státu naplňovat jeho poslání (Tetřevová, 2008).

3.1 Definice soukromého neziskového sektoru

Soukromý neziskový sektor stojí mezi ziskovým tržním sektorem a neziskovým veřejným sektorem. Zaujímá tedy pozici mezi trhem a státem. Neziskový soukromý sektor je vymezen jako formální subjekt, jehož podstatou je vytváření přímého užítku, ne zisku. Do soukromého neziskového sektoru spadají instituce, které zajišťují služby v oblasti humanitní, kulturní, sociální, a environmentální (Frič, 2001). Konkrétní postavení soukromého neziskového sektoru a podrobné členění národního hospodářství znázorňuje obrázek 1.

Obrázek 1: Konečná fáze členění národního hospodářství podle Pestroffa

Zdroj: Rektořík, J. aj. Organizace neziskového sektoru, str. 16

Přesto, že stát nabízí statky a služby pro obyvatele, existují problémy týkající se občanské aktivity a iniciativy. Právě z tohoto důvodu, je existence neziskového sektoru tolik potřebná. Organizace soukromého neziskového sektoru jsou velmi dobře vybaveny pro motivaci občanů, jelikož se vyznačují následujícími rysy:

- a. mají menší rozsah a proto lepší předpoklady poskytovat občanům služby
- b. jsou ovlivněny tržním prostředím a konkurenčním bojem
- c. mají možnost nabídnout lidem atraktivní pracovní prostředí
- d. propagují inovační aktivitu a organizují svou činnost pružným způsobem
- e. vytvářejí klima pro odpovědnost a motivují občany k řešení veřejných problémů (Duben, 1996).

3.2 Neziskové organizace

Právní úprava České republiky neobsahuje definici neziskové organizace a samotný pojem neziskovosti je vnímán jako nepřesný. (Telec, 1998) V zásadě si však pod pojmem neziskové organizace představujeme organizaci, která nevytváří finanční užitek, nýbrž se orientuje na rozvoj sociálních, vzdělávacích, kulturních a jiných nemateriálních hodnot. I přes to, že neziskové organizace pro svou činnost potřebují finanční zdroje z veřejných rozpočtů, přispívají svou existencí ke snižování celkových výdajů státu a zároveň svou činností rozšiřují nabídku pracovních míst na trhu práce.

3.2.1 Druhy neziskových organizací

V minulosti byly rozeznávány dvě skupiny neziskových organizací.

- a. *Nestátní neziskové organizace* kam spadají zájmová sdružení právnických osob, pokud nejsou zřízeny za účelem výdělečné činnosti, občanská sdružení, registrované církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, politické strany a politická hnutí, veřejné školy a veřejné výzkumné organizace.
- b. *Státní neziskové organizace* kam patří například školské právnické osoby, státní fondy nebo příspěvkové organizace státu, krajů a obcí.

Zákon o daních z příjmu se současnou účinností, již nevymezuje takto jmenovitý okruh neziskových organizací, - pouze definuje pojem tzv. veřejně prospěšný poplatník (Stejskal, 2014).

3.2.2 Typy neziskových organizací

Změny ve vymezení typů neziskových organizací přinesl Nový občanský zákoník (dále NOZ), který nabyt účinnosti od 1. 1. 2014. Změny, které nastaly, jsou uvedeny v následující tabulce 1. Z tabulky změn neziskových organizací v rámci nabytí účinnosti NOZ vyplývá, že politické strany a politická hnutí zůstaly s nabytím účinnosti NOZ v nezměněném stavu, stále se upravují dle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Taktéž církve a náboženských společností se netýkají v rámci NOZ žádné změny. Církve a náboženské spolky se stále řídí dle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a NS. Další změny jsou uvedeny u jednotlivých právních forem v následující kapitole.

Tabulka 1: Zákony týkající se NO, zrušení v rámci NOZ

Název právní normy	Původní právní úprava	Nová právní úprava
Občanské sdružení	Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů	Zákon č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku/ Nově spolek
Obecně prospěšná spol.	Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech	Zákon byl zrušen bez náhrady
Zájmová sdružení	Zákon č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku	Příslušná paragraf byl zrušen bez náhrady

Zdroj: Stejskal, J. Ekonomika neziskového sektoru

3.2.3 Základní charakteristika vybraných neziskových organizací

3.2.3.1 Spolky

Nový občanský zákoník ruší zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů a zcela jej nahrazuje svou vlastní právní úpravou. S datem nabytí účinnosti NOZ se tedy od 1. 1. 2013 z občanských sdružení ex lege stanou spolky a z organizačních jednotek spolky pobočné. Na občanská sdružení, která vznikla do 31. 12. 2013 je s nabytím účinnosti NOZ automaticky pohlíženo jako na spolky. Tato skutečnost však v zásadě nemá vliv na jejich další existenci. Občanská sdružení jako právnické osoby nezanikají, pouze se změni jejich právní označení. Zůstává jim identifikační číslo, název, sídlo a všechna práva a povinnosti plynoucí z již uzavřených smluv. Občanská sdružení jsou povinována řídit se právní úpravou spolků plynoucí z NOZ a to s účinností od 1. 1. 2014 (ANNOJMK, 2014).

Současnou právní úpravu spolků obsahují tedy ustanovení § 214 – 302 NOZ. Tyto ustanovené lze rozdělit na kogentní a dispozitivní. Od kogentních ustanovení se nelze odchýlit, ustanovení dispozitivní platí, pokud spolek neurčí jinak. Přehled základních kogentních ustanovení spolku je popsán v tabulce 2 (Hájková, 2013).

Tabulka 2: Základní kogentní ustanovení spolku

založení spolku	
	3 osoby
	společný zájem jako motivace se spolčit
	shoda osob na obsahu stanov
	název musí obsahovat: spolek, zapsaný spolek nebo pouze z.s.
	účel a činnost v souladu s § 145
	soulad stanov s ustanovením § 215 o dobrovolnosti spolčování
vznik spolku	
	zápis do veřejného rejstříku
zrušení spolku	
	dle ustanovení § 168 a násl. NOZ
	a dle ustanoveních zvláštních § 268 a násl. NOZ
zánik spolku	
	výmazem z veřejného rejstříku na návrh likvidátora

Zdroj: Hájková, J. Teoretické minimum k úpravě poměrů občanských sdružení od účinnosti nového občanského zákoníku

3.2.3.2 Obecně prospěšné společnosti

Zákon č 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech je dalším zákonem, které NOZ ruší. Od 1. 1. 2013 již tedy nemohou o.p.s. vznikat. Zákonodárce se rozhodl do společností, které vznikly do 31. 12. 2013 nezasahovat. Tudíž se všechny obecně prospěšné společnosti vzniklé do 31. 12. 2013 budou i nadále řídit zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a nepodléhají žádné změně.

Velmi podobnou právní formou NNO jsou nově vzniklé ústavy, které upravuje §402 a násl. NOZ. Ústavy jsou založeny v zásadě na stejném principu jako obecně prospěšné společnosti, jejich úprava je však o něco volnější (ANNOJMK, 2013).

3.2.3.5 Ústavy

Ústavy jsou od 1. 1. 2014 nově vzniklou právní formou NO a v mnoha ohledech mohou nahradit obecně prospěšné společnosti, které s nabytím účinnosti NOZ již nemohou nadále vznikat. Právní úprava ústavů je totiž v mnoha prvcích podobná s nynější úpravou obecně prospěšných společností.

Ústav je v zákoně vymezen jako právnická osoba, která je ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní majetkové složky. Ústavy provozují činnost, která je dostupná každému jedinci rovnocenně, za podmínek, které jsou předem stanoveny dle hlavní činnosti. Zákon připouští i provozování činnosti vedlejší, která však nesmí omezovat činnost hlavní a jejichž zisk musí být využit pouze ve prospěch hlavní činnosti. Rozlišujeme soukromoprávní a veřejnoprávní ústavy. Ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku a to zakládací listinou, která musí obsahovat základní identifikační znaky ústavu, vymezení předmětu jeho činnosti, výši vkladu a jeho formu a v neposlední řadě jména prvních členů (Stejskal, 2014).

3.2.3.4 Nadace a nadační fondy

Nadace a nadační fondy upravuje zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech o změně a doplnění některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů. Dle § 18 odst. 2 písm. b) občanského zákoníku. Nadace nebo nadační fond je účelovým sdružením majetku a zřizuje se podle výše zmíněného zvláštního zákona pro dosahování obecně prospěšných cílů. Na nadace a nadační fondy je pohlíženo jako na osobu právnickou. Činnost nadace nebo nadačního fondu se zaměřuje na ochranu lidských práv,

rozvoj duchovních hodnot, rozvoj vědy, vzdělání, sportu, tělovýchovy, ochranu kulturních památek a tradic. Společnost, která je nadací nebo nadačním fondem, má povinnost toto označení uvádět přímo ve svém názvu.

Zřizovatelem nadace může být jakákoliv fyzická nebo právnická osoba. Nadace je zřizována vkladem nadačního jmění. Povinná minimální výše tohoto jmění je stanovena na 500 000 Kč. Nadační jmění může být tvořeno i nepeněžním majetkem nebo cennými papíry. Vznik nadace je podmíněn registrací u příslušného okresního rejstříkového soudu, který je pověřen vedením obchodního rejstříku. Prostředky plynoucí z nadace jsou účelově vázány, tzn.: že finanční prostředky, které nadace nebo nadační fond poskytuje, podléhají kontrole správnosti a účelovosti použití (Růžičková, 2011).

3.2.3.6 Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby

Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby upravuje zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, který upravuje jejich postavení v návaznosti na Listinu základních práv a svobod. V zákoně je vymezena působnost Ministerstva kultury České republiky (dále MK ČR) ve věcech CNS. Církve a náboženské společnosti jsou definovány jako dobrovolná sdružení osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, které jsou založené za účelem vyznání dané náboženské víry a s tím spojených shromažďování a duchovních služeb.

Registrace církve nebo náboženské společnosti je podmíněna žádostí na MK ČR. V žádosti musí být uvedena základní charakteristika společnosti, jejího učení a poslání. Dále je potřeba dodat zápis o založení církve či náboženské společnosti na území ČR a 300 podpisů zletilých občanů ČR nebo cizinců s trvalým pobytem v ČR hlásících se ke dané církvi či náboženské společnosti v originále. Návrh na tuto registraci podávají ministerstvu nejméně tři fyzické osoby, které jsou plnoleté, mají způsobilost k právním úkonům a jsou občany ČR nebo cizinci s trvalým pobytem v ČR. Pokud bude návrh na registraci splňovat všechny náležitosti dané zákonem a pokud bude činnost církve v souladu s jejím základním dokumentem a s podmínkami stanovenými zákonem, pak ji MK ČR registruje (Svoboda, 2007).

3.2.3.7 Politické strany a politická hnutí

Jsou právně upravovány zákonem č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích. Prostřednictvím tohoto zákona se mohou občané účastnit politického dění ve společnosti.

Politické strany a hnutí podléhají registraci na úřadu ministerstva vnitra. Strany a hnutí nemohou vyvíjet podnikatelskou činnost, ale mohou založit některou z typů obchodních společností v oborech, které jsou dány zákonem. Na politickou stranu a hnutí je z právního hlediska pohlíženo jako na právnické osoby, které odpovídají za své závazky celým svým majetkem. Jednotliví členové však za závazky strany neručí a nejsou za ně zodpovědní. Členové politické strany nebo hnutí musí být vždy starší 18 let (Růžičková, 2011).

3.2.4 Financování neziskových organizací

Klíčovou otázkou fungování každé neziskové organizace, je výše finančních prostředků. Naplnění poslání organizace je přímo závislé na těchto finančních zdrojích, proto musí každá organizace dlouhodobě pracovat na strategii, která zajistí stálý přísun financí.

3.2.4.1 Druhy financování

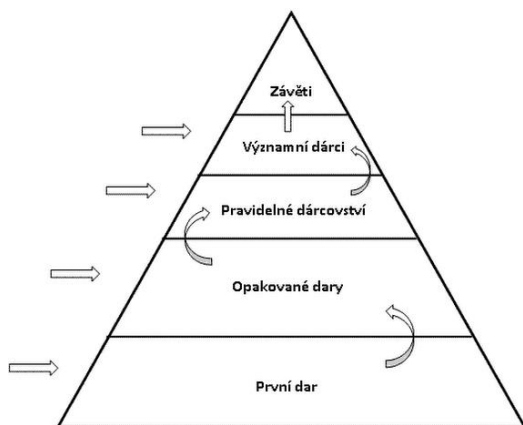
Financování neziskových zdrojů lze v zásadě rozdělit na financování z veřejných zdrojů a financování z neveřejných zdrojů (Boukal, Vávrová, 2007):

- a. *Financování z veřejných zdrojů* - financování veřejné zajišťují instituce státní správy a samosprávy a je poskytováno v rámci státní dotační politiky. Finanční prostředky z veřejné správy a samosprávy lze získat prostřednictvím dotace, grantu nebo v rámci veřejného výběrového řízení. K získání dotace či grantu, je nezisková organizace povinována vypracovat žádost a projekt. V případě zapojení se do veřejného výběrového řízení zpracuje nezisková organizace pouze projekt, na jehož základě může být organizace vybrána.
- b. *Financování z neveřejných zdrojů* - financování z neveřejných zdrojů poskytují individuální dárci, tuzemské a zahraniční nadace a firmy (Šedivý, Medlíková, 2012).

1. *Individuální dárci* - Pro podrobnější popis individuálního dárcovství je použita dárcovská pyramida na obrázku 2.

Šipky vlevo znázorňují, kudy dárci do pyramidy vstupují. Dárci následně postupují pyramidou zdola přes první dar, opakované dary, pravidelné dárcovství, významní dárci a závěť. Postup pyramidou každého jednotlivého dárcce je stimulován aktivitou dané organizace. Záleží na systému péče o dárcce a motivací ze strany neziskové organizace. Co se fundraisingových metod týče, měli se používat jednak pro samotný vstup do pyramidy ale také pro posouvání jedinců v dárcovské pyramidě (Machálek, Nesrstová, 2011).

Obrázek 2: Dárcovská pyramida

Zdroj: Machálek, P., Nesrstová, J.: *Základy fundraisingu a projektového managementu*, Masarykova univerzita Brno, 2011

2. *Nadace*: Neziskové organizace žádají o finanční příspěvek od nadací a nadačních fondů, které slouží jako „přerozdělovač“ získaných zdrojů. Jedná se v zásadě o proces podobný výběrovému řízení na veřejné dotační služby. Nadace a nadační fondy si dle oblasti svého zájmu a předem stanovených kritérií vybírají podporované projekty (Polcarová).
3. *Firemní dárci*: třetím nejvýznamnějším zdrojem financování neziskových organizací jsou firemní dárci, které lze rozdělit do dvou podskupin: Malé a střední podniky, velké podniky a korporace. A to proto, že schvalování darů v malých a středních podnicích je diametrálně odlišné od schvalování daru v korporaci nebo velké firmě. U malých a středních podniků se uplatňují

podobné metody fundraisingu jako u individuálních dárců. U ovlivňování velkých podniků a korporací bude pro získání daru potřeba zpracovat projekt, kompletní prezentaci projektu a informační materiály. Firemní fundraising je konkrétně v České republice na vysoké úrovni. Součástí všech velkých firem je podpora neziskového sektoru (Šedivý, Medlíková, 2012).

Dalšími možnostmi financování neziskové organizace jsou příjmy z vlastní činnosti neboli samofinancování, daňová a poplatková zvýhodnění, příjmy dosažené z loterií a her, různé členské příspěvky (Boukal, Vávrová, 2007).

3.2.5 Fundraising

Přesná definice slova fundraising není stanovena. Fundraising je složeninou dvou anglických výrazů: *fund*, což znamená zásoba, rezerva a *to raise*, opatřit, zřídit. Samotný pojem fundraising můžeme tedy chápat jako činnost, která je systematická a jejímž výsledkem je získávání finančních prostředků pro fungování organizace či jednotlivce. Na pojem fundraisingu, lze však pohlížet i zcela odlišně a to jako na vědu, která se zabývá skutečností, jak zaujmout druhé, motivovat je k dobrým skutkům a přesvědčit je, aby mimo finančních prostředků darovali i svůj čas a zájem. Fundraising je proces, ve kterém organizace získává dárce, kteří se finančně i materiálně podílí na její činnosti (Šobáňová, 2010).

3.2.5.1 Ukotvení fundraisingu v českém prostředí

Ač se může zdát, že fundraising je novodobým a moderním způsobem získávání finančních prostředků, v českém prostředí se vyskytuje již dlouho. S fundraisingem úzce souvisí pojem filantropie, tzn.: dobrovolná činnost za účelem dosažení vyšší kvality života jednotlivce či společnosti. Fundraising a filantropie nejsou spojeny pouze s finančními prostředky. Fundraising a filantropie jsou především o vztahu mezi tím, kdo dar poskytuje a tím, kdo dar přijímá. Filantropie má v českém jazyce několik ekvivalentů jako dobročinnost, láska k bližnímu či lidumilství. Fenomén dárcovství a filantropie je hluboce zakořeněn v principech lidského chování a fundraising je metodou stimulace těchto principů (Hloušek, Hloušková, 2011).

3.2.5.2 Základní členění fundraisingu

- a. Fundraising pro přežití* - V zásadě se jedná o krizový finanční management. Je potřeba nejprve určit příčin vzniklé krize a poté je prezentovat veřejnosti.
- b. Fundraising k rozšíření a rozvoji neziskové organizace* - jeho úspěšnost je založena na srozumitelném a dostatečně odborně formulovaném poslání projektu rozvoje
- c. Fundraising k omezení závislosti neziskové organizace na podporovatelích*
- d. Fundraising k budování podpory* - slouží k zajištění stálé podpory a je významný především u individuálních dárců.
- e. Fundraising k vytvoření udržitelné neziskové organizace* - je potřeba zajistit stálý a diverzifikovaný okruh podporovatelů neziskové organizace. (Boukal, 2013)

3.2.5.3 Druhy fundraisingových strategií

Následující podkapitola se zaměřuje na charakteristiku jednotlivých druhů fundraisingových strategií. Zabývá se tím, kdy a v jakých situacích používáme kterou strategii.

- a. Agresivní růstově orientovaná strategie* - tuto strategii může nezisková organizace volit v případě, že její silné stránky odpovídají příležitostem, které nabízí okolí. Teorie je někdy označována jako „SO“ (strengths and opportunities) nebo také „max-max“
- b. Diverzifikační strategie* - strategii může nezisková organizace použít tehdy, když její silné stránky ohrožuje nepřízeň okolí. Základem strategie je minimalizovat ohrožení a maximalizovat silné stránky organizace. Někdy je označována taktéž jako „WT“ (weakness and threats) nebo „min-min“
- c. Turnaround strategie* - tato strategie je vhodná v případě, že okolí nabízí dostatek příležitostí ale nezisková organizace má velké množství slabých stránek. Organizace musí slabé stránky nejprve pojmenovat a minimalizovat, aby po té mohla využít existujících příležitostí. Strategie je označována jako „OW“ (opportunities and weaknesses) či „max-min“
- d. Obranná strategie* - se doporučuje tehdy, pokud u neziskové organizace převažují slabé stránky a navíc je organizace ohrožována okolím. Organizace musí minimalizovat své slabé stránky i hrozby okolí. V krajním případě hrozí zánik

organizace. Strategie je označována také jako „WT“ (weaknesses and threats) nebo „min-min“.

3.2.5.3 Zásady fundraisingu

Dle Boukala (2013) úspěšný fundraising vyžaduje dodržování těchto zásad:

- a. **Zásada komplexnosti** - dárce i obdarovávaná nezisková organizace musí být přesvědčeni o správnosti svého konání. Zásada komplexnosti je především o budování vztahu mezi dávajícím a obdarovaným, fundraising je především o lidech
- b. **Zásada začlenění** - fundraiser musí být obeznámen s tím, proč fundraising probíhá a do jakého kontextu je začleněn
- c. **Zásada aktivity** - funkce fundraisera si žádá neustálou iniciativu, je potřeba zkoušet nejrůznější metody k motivaci okolí a tím podporovat danou organizaci. Předpokladem pro naplnění zásady aktivity je samotná osobnost fundraisera, která musí být zdravě extrovertní a asertivní
- d. **Zásada strategičnosti** - fundraising je součástí komplexního celku strategického řízení neziskové organizace. Filozofie zdrojového pokrytí musí být ucelená
- e. **Zásada vzdělávání okolí** - úspěch fundraisingu je závislý na komunikaci s okolím a průběžné osvětě poslání a obsahu činnosti dané neziskové organizace
- f. **Zásada pravdivosti** - je nutné vytvoření komplexní transparentnosti fungování neziskové organizace.
- g. **Zásada optimismu** - důležité je průběžné pozitivní myšlení, které ovlivňuje každého jedince při jednání a vystupování na veřejnosti.
- h. **Zásada výsledku** - v neposlední řadě je důležitou informací porovnání výše shromážděných výsledků konkrétní fundraisingové metody a náklady na její použití. (Boukal, 2013)

3.2.6 Dobrovolnictví

Otázka dobrovolnictví je pro neziskové organizace zásadní. Úzce souvisí s výše zmíněnými tématy fundraisingu, filantropie apod. Získávání jedinců, kteří jsou ochotni věnovat svůj čas a energii zcela zdarma bez nároku na finanční odměnu je pro neziskové organizace přínosné z následujících důvodů.

Přínosy dobrovolnictví pro neziskové organizace:

- a. Pracovní síla** - dobrovolníci vytvářejí hodnotu NNO bez nároku na peněžní odměnu, činí tak dobrovolně a nenuceně. V současné době se však můžeme setkat s tím, že jsou i dobrovolníci finančně ohodnoceni, avšak v zásadě pouze velmi symbolickou cenou. Zároveň je potřeba mít v NNO pozici koordinátora dobrovolníků, který je často placeným stálým zaměstnancem.
- b. Image, dobré jméno** - dobrovolnictví je zároveň jistou formou propagace. Fakt, že lidé věnují svůj čas a energii dobrovolnictví v dané organizaci, svědčí to o jejím dobrém fungování.
- c. Kontakty** - dobrovolníci šíří informace s povědomí o organizaci, prezentují ji a propagují organizaci na veřejnosti i v soukromí.
- d. Pozitivní motivace a nadšení** - dobrovolníci mohou přinášet, elán, nový pohled na věci či inovativní nápady na řešení (Šobáňová, 2010)

4 META O.P.S.

META o.p.s. je neziskovou organizací, jejímž hlavním posláním je podílet se na zkvalitňování podmínek pro rovné příležitosti migrantů. Působí především v oblasti edukace, která je nezbytnou podmínkou pro začleňování se do společnosti.

4.1 Historie

Zakladatelkami společnosti jsou Tereza Günterová, Linda Tutterová a Zuzana Vodňanská. Ty se rozhodly na základě svých zkušeností a dlouholeté praxe založit obecně prospěšnou společnost, která by byla nápomocná mladým migrantům a usnadnila jim další rozvoj a působení v České republice. Jelikož postavení migrantů v české společnosti je velmi specifické a častokrát problematické z důvodu jazykových a kulturních bariér, vznikla potřeba realizace poradenského centra, kde by se tyto osoby mohly sdružovat.

Následně byla založena společnost META, a to registrací u Ministerstva vnitra ČR v roce 2004. Od 28. 1. 2004 je tedy vedena v rejstříku obecně prospěšných organizací a to u Městského soudu Praha, prakticky tedy funguje až od roku 2006, kdy organizace získala finanční podporu ze strany Evropského sociálního fondu. Získané finance byly použity na podporu projektu s názvem Poradenské a informační centrum pro mladé migranty. Projekt byl podpořen po dobu dvou let a měl zajistit provoz informačního centra a zároveň vzniklé poradenské centrum ukotvit jako základní jednotku společnosti META. Projekt byl velmi úspěšný.

V dalších letech došlo k rozvoji METY, postupně se rozšiřovala pole její působnosti a v současné době se zaměřuje jak na edukaci a migrantů a následnou pomoc s uplatněním se na trhu práce, tak i na edukaci pedagogických pracovníků a realizuje mnoho vzdělávacích aktivit po celé České republice.

4.2 Charakteristika a struktura

Kapitola se zabývá základní charakteristikou společnosti META, o.p.s., její právní formou a ostatními právními náležitostmi. Dále popisuje vnitřní strukturu a jednotlivé orgány odpovídající za bezproblémový chod společnosti. V neposlední řadě hodnotí vývoj počtu zaměstnanců v závislosti na funkčním období let 2006 – 2013.

4.2.1 Základní charakteristika

Právní forma – META je obecně prospěšná společnost, založená dle zákona č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech. Poskytuje společnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených podmínek, které jsou pro všechny uživatele stejné. S nabytím účinnosti Nového občanského zákoníku byl však zákon č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech zrušen, to však platí pouze pro nově vzniklé společnosti po 1. lednu 2014. Mezi tyto společnosti se META neřadí, a proto se i na dále bude řídit zákonem č. 248/1995 Sb. Společnost je nezávislá, dobrovolná, sdružující členy na základě vlastního zájmu.

Obchodní jméno - META, o.p.s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů, společnost je vedená pod identifikačním číslem (IČ) 26982633

Sídlo společnosti - ulice Ječná 546/17, 120 00 Praha 2.

Působnost společnosti – společnost působí po celé České republice, zároveň může rozhodnutím správní rady zřizovat pobočky bez právní subjektivity na území celé České republiky. META spolupracuje s odbory školství krajských úřadů po celé ČR. V současné době má META centrální sídlo společnosti na ulici Ječné. V roce 2013 vznikla pobočka METY na adrese V Tůních 10, Praha 2. Na této nově vzniklé pobočce jsou poskytovány doplňkové služby pro cizince.

Obrázek 3: Logo organizace META, o.p.s.

Zdroj: META, o.p.s.

4.2.2 Vnitřní struktura společnosti

Z hlediska formálně-organizačního, je ve společnosti uplatňován liniový systém organizačního uspořádání. Liniový systém organizace se vyznačuje přímou rozhodovací pravomocí a dané útvary jsou přímo zodpovědné za splnění předem vymezených úkolů a cílů. Orgány společnosti META jsou celkem tři, a to správní rada, dozorčí rada a ředitel

Statutární orgán - **správní rada** - má právo jmenování a odvolání členů správní rady je vyhrazeno zakladatelkám, tzn.: již výše zmíněné Lindě Tutterové, Tereze Günterové, Zuzaně Vodňanské. Správní rada má vždy právě 9 členů. Členové jsou voleni na funkční období tří let a mohou být voleni opakovaně. Samotné členství ve správní radě zaniká odvoláním, odstoupením, úmrtím nebo uplynutím funkčního období. Z řad členů je volen předseda, který svolává a řídí zasedání správní rady. Správní radu mohou svolat i jednotliví členové, ale to pouze v případě, že by předseda nevyhověl žádosti alespoň třetiny členů a do 30 dnů, od podání žádosti by nesvolal zasedání. Potom má právo zasedání dozorčí rady svolat právě tato skupina, které nebylo vyhověno. Zakládací smlouva METY stanovuje, že zasedání se budou svolávat alespoň dvakrát ročně a že schůze správní rady je usnášeníschopná, pokud se zúčastní nadpoloviční většina členů. Členství ve správní radě je čestnou funkcí. Prvními členy správní rady dle zakládací smlouvy jsou: paní Tereza Günterová, pan Michal Tutter, pan Jan Walter, paní Monika Krkošková, paní Ivana Pauerová Miloševičová, paní Nina Numankadič, pan Ochgerel Altangerel, paní Dana Moore a pan Lukáš Radostný.

Kontrolní orgán – **dozorčí rada** – má vždy právě 3 členy, kteří jsou opět voleni na tříleté funkční období a mohou být voleni opakovaně. Dozorčí rada si volí předsedu z řad členů dozorčí rady a pouze ten svolává zasedání. Prvními členy dozorčí rady METY jsou: pan Jiří Mandlík, paní Kristýna Fantová a paní Linda Tutterová. Právo jmenovat a odvolat členy dozorčí rady je opět jako u správní rady vyhrazeno zakladatelkám Tutterové, Günterové a Vodňanské.

Statutární a výkonný orgán – **ředitel** – zastupuje a reprezentuje společnost, jeho chování tedy nesmí být v rozporu se zájmy společnosti. Ředitele jmenuje a odvolává správní rada, má právo zúčastňovat se schůzí správní rady s hlasem poradním. Prvním ředitelem společnosti je Zuzana Vodňanská.

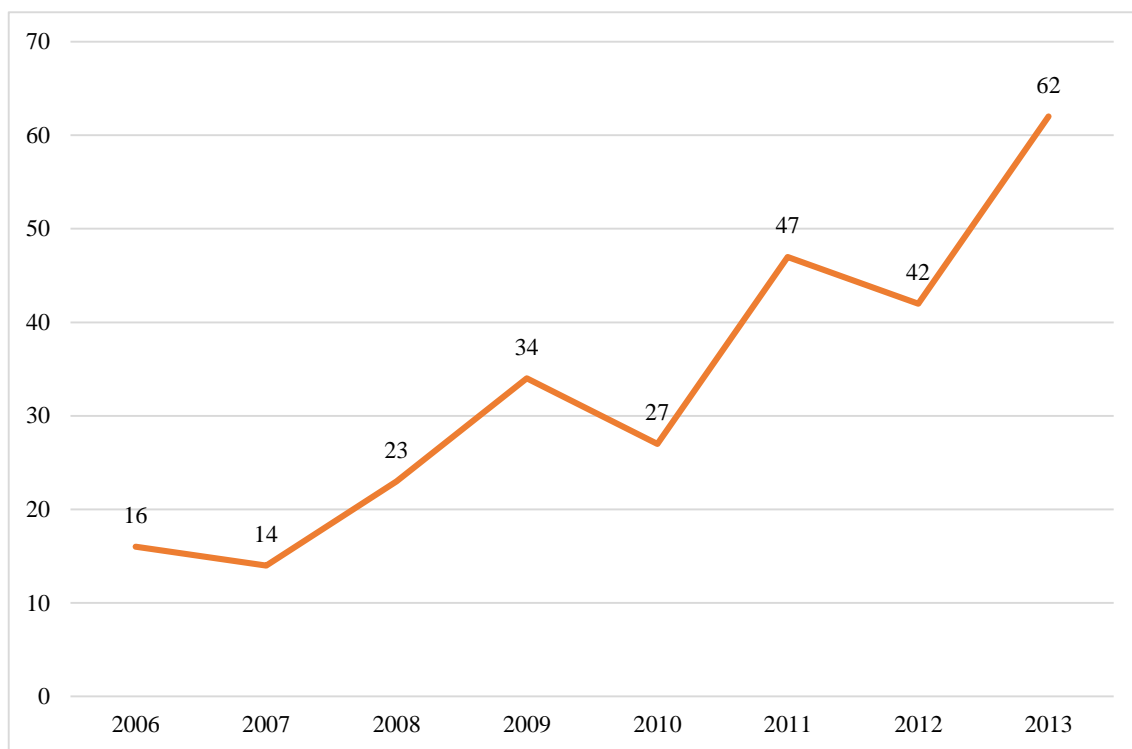
4.2.3 Zaměstnanci

META o.p.s. zaměstnává celkem 13 stálých pracovníků. Ve funkci správní rady, dozorčí rady a ředitele. V době počátku fungování organizace měla společnost 16 zaměstnanců. Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2006 – 2013, má v zásadě progresivní charakter, jak je viditelné v obrázku 4. Důvodem tohoto postupného nárůstu v letech 2006 až 2013 je neustálé rozšiřování oblasti působnosti společnosti.

V 2006 fungovala META pouze jako informační středisko pro migranty, postupným vývojem začala nabízet služby pro veřejnost, například školení a vzdělávací kurzy pro úředníky a pedagogy, společnost začala spolupracovat s jednotlivými krajskými úřady a tím rozšířila své působení na celou ČR. Tento progresivní vývoj společnosti si žádá adekvátní nárůst pracovních sil.

Pro činnost organizace je také důležitá práce dobrovolníků, kteří zajišťují chod organizace a v zásadě jsou stejně podstatní jako stálý zaměstnanci. Konkrétní data o dobrovolnících jsou zpracovány v kapitole 4.5. V loňském roce, 2013, měla META historicky nejvyšší počet zaměstnanců a to celkem 62. Bylo to způsobeno velmi dobrou finanční situací a rozšířením poskytovaných služeb.

Obrázek 4: Počet zaměstnanců společnosti META, o.p.s. za rok 2006 - 2013

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 -2013, vlastní práce

4.3 Předmět činnosti

Hlavním předmětem činnosti společnosti META, o.p.s. je sociální služba podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách – odborné sociální poradenství cizincům v oblasti vzdělávání a pracovního uplatnění

4.3.1 Přehled činnosti

Oblast působnosti a druh poskytovaných služeb je přímo uveden v zakládací smlouvě společnosti, jejich změna je vyhrazena zakladatelkám společnosti. Účelem společnosti je aktivně přispívat k nastavování a zkvalitňování podmínek podporujících rovné příležitosti migrantů.

Služby jsou poskytovány především v oblasti vzdělávání, které je jednou z podmínek úspěšného začleňování se jedinců do společnosti. Druh poskytovaných služeb má především sociální, informační a edukační charakter. Služby, které poskytuje META,

o.p.s. se v praxi rozdělují na dvě oblasti a to podpora cizinců a podpora pedagogů a zaměstnanců státní správy.

a. Cizincům jsou poskytovány služby:

1. *individuální poradenství ve vzdělání, pracovní poradenství* - tyto dvě služby jsou poskytovány formou konzultačních hodin na základě předešlé domluvy. Probíhají na nově vzniklé pobočce V Tůních 10, Praha 2. Konzultace zajišťuje paní Blanka Štefano a pan Jan Heinrich a probíhají v pondělí od 13:00 – 19: 00 nebo ve dnech úterý, středa, čtvrtek v době od 10:00 – 17:00.
2. *vzdělávací aktivity* – META poskytuje semestrální kurzy českého jazyka pro děti i dospělé. Kurzy jsou rozděleny dle věku a pokročilosti klientů, zároveň META poskytuje také kurzy, které jsou již specifikované na určitou oblast profesní kvalifikace, například kurz češtiny pro zdravotnictví. Kurzy jsou bezplatné po složení vratné kauce, nebo mohou být plně hrazené klientem.
3. *doučování žáků* – je pro klienty společnosti poskytováno zdarma a zajišťují jej dobrovolníci.

b. Pedagogům a zaměstnancům státní správy jsou poskytovány služby:

1. *vzdělávací aktivity* – probíhají formou akreditačních kurzů, cena těchto kurzů se liší hodinovou dotací kurzu a pohybuje se od 750 Kč až do 9 600 Kč. META také nabízí individuální realizaci kurzů po domluvě s konkrétní institucí, kterou zajišťuje paní Petra Kozlíková. Kurzy jsou zaměřeny na práci s osobami s OMJ od útlého věku až po dospělost.
2. *metodické a výukové materiály* – META v rámci spolupráce s pedagogy vydala knihu „Jaká je škola u mě doma“. Tato kniha přibližuje pedagogům základní charakteristiky výukového systému ve vybraných zemích. V rámci projektu Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů byla vydána publikace Metodiky práce s žáky s OMJ. Tato publikace má sloužit pro podporu pedagogických pracovníků v oblasti práce s migranty na základních školách. V rámci projektu Putování s Carly byl vytvořen film a metodický materiál, který vznikl na základě spolupráce METY a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky Praha. Oba tyto materiály jsou určeny pedagogům a dětem prvních až třetích tříd Základní školy a posledním třídám školy mateřské. V neposlední řadě META vytvořila databázi kompatibility vzdělávacích systémů. Cílem této

databáze je přiblížit pedagogům vzdělávací systémy, ze kterých přicházejí žáci cizinci do našich škol.

4.3.2 Podmínky poskytovaných služeb

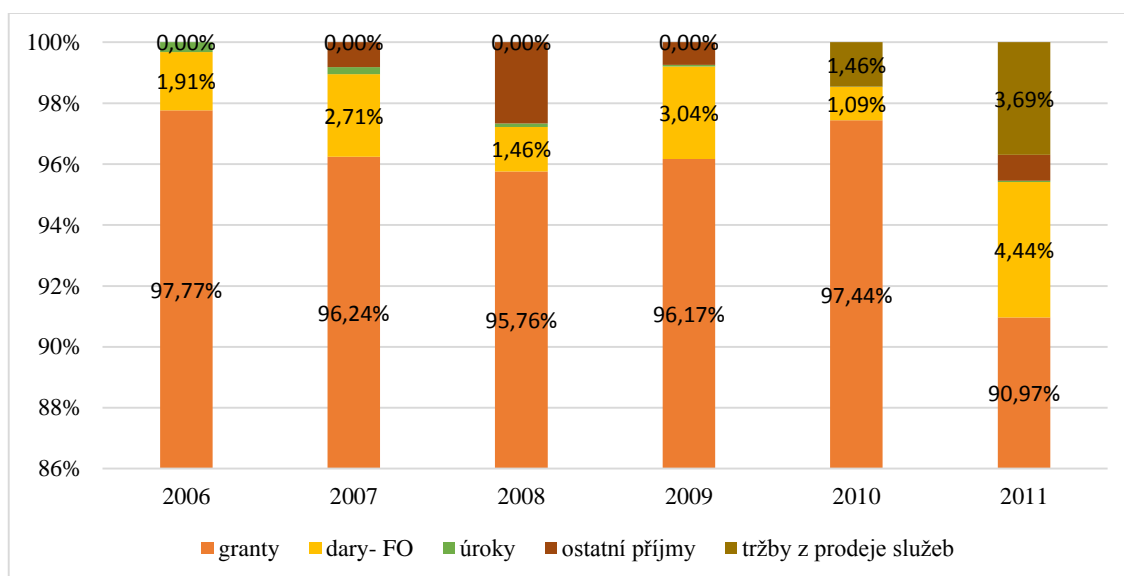
Služby METY jsou poskytovány všem osobám, pokud o ně osoba požádá osobně nebo písemně formou dopisu či e-mailu. Služby jsou poskytovány cizincům bez rozdílu věku, pobytu a země původu, pedagogickým pracovníkům všech typů škol, odborné i laické veřejnosti, tuzemským a zahraničním fyzickým osobám a tuzemským a zahraničním právníckým osobám.

Podmínky poskytovaných služeb musí být stejné pro všechny potencionální klienty, jsou poskytovány nediskriminační formou, tzn. bez ohledu na rasu, věk, pohlaví jedince, sexuální orientaci, náboženské vyznání, politickou příslušnost. Poskytované obecně prospěšné služby, se řídí interními předpisy a metodikami dle druhu činnosti, které schvaluje ředitel. Jejich změna je vyhrazena správní radě ale to pouze za souhlasu zakladatele. Poskytované služby mohou být poskytovány za úplatu a jejich cena bude stanovena tak, aby pokryla náklady. Ceník je vždy veřejně přístupný.

4.4 Zdroje financování a následné výdaje společnosti

Základní dělení financování neziskové organizace je na zdroje cizí a zdroje vlastní. Společnost META, o.p.s. je v zásadě financována cizími zdroji, největší položku tvoří příjmy z grantů a příjmy v podobě darů FO. Od roku 2010 se začala rozvíjet podnikatelská činnost společnosti a zvyšuje se procentuální zastoupení hodnot tržeb za poskytnuté služby. Vývoj struktury příjmů v letech 2006 – 2010 je názorně zobrazen v obrázku 5.

Obrázek 5: Procentuální struktura složek příjmů za rok 2006 – 2011

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 -2011, vlastní práce

Tabulka 3: Vertikální analýza příjmů za rok 2006 – 2012

Příjmy/absolutní hodnota v Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011
granty	919 000	2 379 000	3 612 000	4 242 000	5 101 522	4 776 000
dary- FO	18 000	67 000	55 000	134 000	56 930	233 000
úroky	3 000	6 000	4 000	2 000	553	2 000
ostatní příjmy	0	20 000	101 000	0	0	45 000
tržby z prodeje služeb	0	0	0	33 000	76 439	194 000
Úhrn	940 000	2 472 000	3 772 000	4 411 000	5 235 444	5 250 000
Příjmy/ podíl v %	2006	2007	2008	2009	2010	2011
granty	97,77%	96,24%	95,76%	96,17%	97,44%	90,97%
dary- FO	1,91%	2,71%	1,46%	3,04%	1,09%	4,44%
úroky	0,32%	0,24%	0,11%	0,05%	0,01%	0,04%
ostatní příjmy	0,00%	0,81%	2,67%	0,74%	0,00%	0,86%
tržby z prodeje služeb	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,46%	3,69%
Úhrn	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

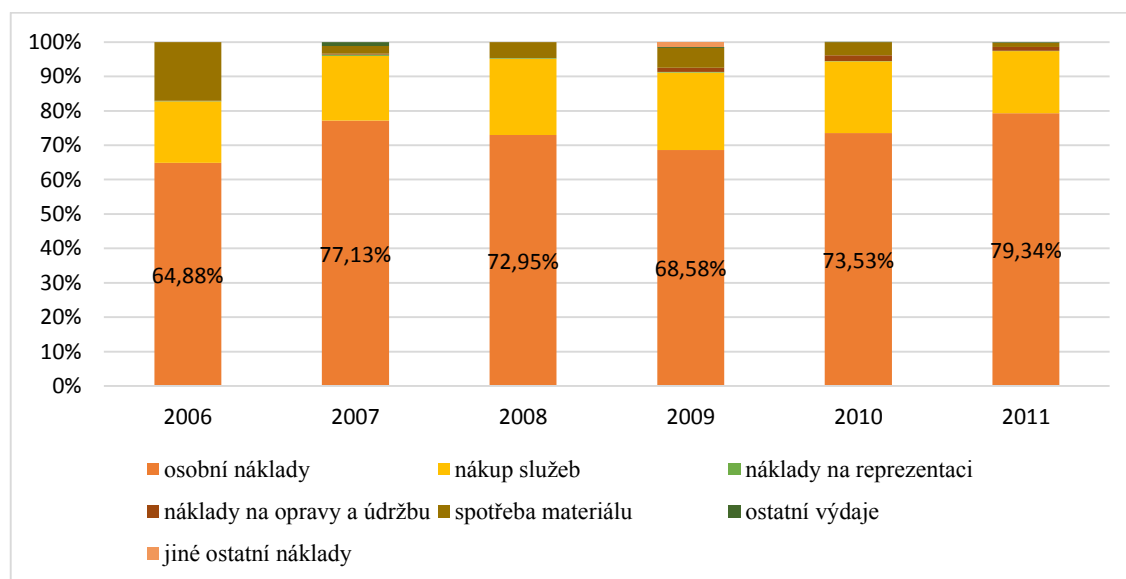
Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 – 2012, vlastní práce

Kompletní hodnoty vertikální analýzy příjmů v letech 2006 – 2011 jsou zpracovány v tabulce 3. Více jak 90% příjmů tvoří příjmy v podobě grantů. Tyto jednosměrné platby jsou primární pro chod a funkci organizace. Následující větší položku tvoří příjmy v podobě darů fyzických osob. Co se týče darů právnických osob, jsou dle účetních výkazů z let 2006 – 2011 nulové. Z grafu je také čitelné, že do roku 2008 je hodnota tržeb z prodeje služeb nulová.

Od roku 2009 však tržby z prodeje služeb rostou. To je způsobeno faktem, že od roku 2009 se společnost META, o.p.s. začala aktivněji podílet na zvyšování zisků společnosti. Do roku 2008 fungovala společnost spíše jako informační centrum pro cizince. Od roku 2010 začala META rozšiřovat pole své působnosti a začala vytvářet vlastní podnikatelskou činnost. Pořádá jazykové kurzy češtiny, školení a semináře pro pedagogy a zaměstnance státního sektoru. Tento vývoj je s výhledem do budoucna velmi perspektivní, jelikož se zvýší vlastní soběstačnost neziskové organizace a nebude závislá na příjmech a podpoře zvenčí.

Co se týče výdajů společnosti, přijaté finance odcházejí v největším procentuálním zastoupení na osobní náklady a nákup služeb, viz obrázek 6. Vzhledem k charakteru organizace jsou tyto výdaje opodstatněné. Nejvyšší procento z celkových výdajů odchází na platby za hrubé mzdy zaměstnanců a sociální či jiné výhody určené státem. Do osobních nákladů se dále započítávají náklady na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, cestovné, příspěvky na stravování apod.

Obrázek 6: Procentuální struktura složek výdajů za rok 2006 - 2011

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 – 2011, vlastní práce

Tabulka 4: Vertikální analýza výdajů za rok 2006 - 2012

Výdaje/ absolutní hodnota v Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011
osobní náklady	606 000	1 872 000	2 738 000	2 958 000	3 812 564	3 849 000
nákup služeb	167 000	458 000	831 000	973 000	1 079 698	876 000
náklady na reprezentaci	1 000	7 000	7 000	9 000	5 568	2 000
náklady na opravy a údržbu	1 000	8 000	0	52 000	87 356	53 000
spotřeba materiálu	159 000	53 000	177 000	249 000	195 643	61 000
ostatní výdaje	0	29 000	0	10 000	4 155	1 000
jiné ostatní náklady	0	0	0	62 000	0	0
Úhrn	934 000	2 427 000	3 753 000	4 313 000	5 184 984	4 851 000
Výdaje/ absolutní hodnota v Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011
osobní náklady	64,88%	77,13%	72,95%	68,58%	73,53%	79,34%
nákup služeb	17,88%	18,87%	22,14%	22,56%	20,82%	18,06%
náklady na reprezentaci	0,11%	0,29%	0,19%	0,21%	0,11%	0,04%
náklady na opravy a údržbu	0,11%	0,33%	0,00%	1,21%	1,68%	1,09%
spotřeba materiálu	17,02%	2,19%	4,72%	5,77%	3,78%	1,26%
ostatní výdaje	0,00%	1,19%	0,00%	0,23%	0,08%	0,21%
jiné ostatní náklady	0,00%	0,00%	0,00%	1,44%	0,00%	0,00%
Úhrn	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 – 2012, vlastní práce

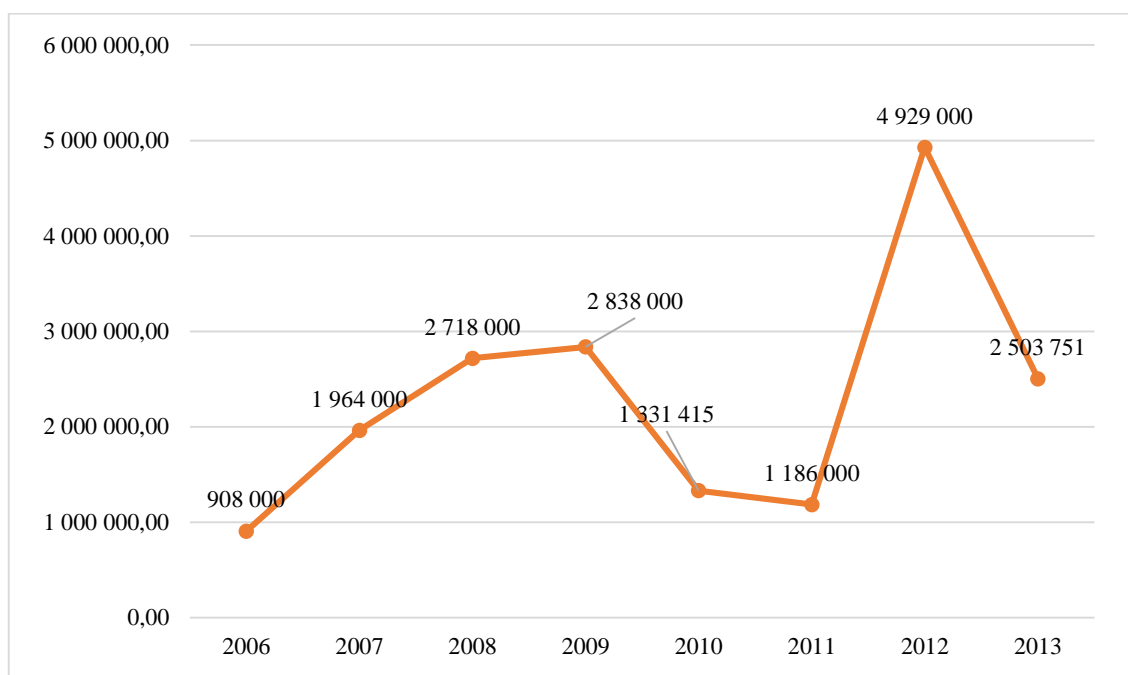
4.5 Posouzení hospodaření neziskové organizace META, o.p.s. ve zjednodušeném rozsahu

4.5.1 Vývoj bilanční sumy

Bilanční suma se rovná součtu všech aktiv nebo součtu všech pasiv. Bilanční rovnice aktiva se rovnají pasivům. Bilanční suma společnosti META má rostoucí tendenci od roku 2006 až po rok 2012.

Tento progresivní vývoj je spojen s postupným růstem a rozšiřováním oblastí působnosti celé společnosti. Mírný propad můžeme sledovat v roce 2010 a 2011. Důvodem byla špatná finanční situace společnosti spojená mimo jiné i s dopady ekonomické krize na celkovou ekonomiku České republiky. Naopak v roce 2012 je viditelný velmi vysoký nárůst a to celkem o 3 734 000, což je opravdu velmi vysoká částka. Důvodem tohoto náhlého nárůstu jsou úspěchy v oblasti grantových výzev ESF. META začala v roce 2012 realizovat dva velké projekty na podporu pracovního uplatnění cizinců. Vývoj bilanční sumy v letech 2006 – 2013 znázorňuje graf 4.

Obrázek 7: Vývoj bilanční sumy za rok 2006 - 2013 v absolutních číslech

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 - 2013, vlastní práce

4.5.2 Vertikální a horizontální analýza rozvahy

Vertikální analýza je založena na rozboru finančních výkazů a značí podíl jednotlivých položek na celku. Horizontální analýza je založena na zkoumání trendů, sleduje vývoj finančních položek v čase. Výsledek je charakterizován buď růstem položky (pozitivní změnou) či poklesem položky (negativní změnou) Vertikální analýza rozvahy znázorňuje podíl jednotlivých položek aktiv a pasiv na jejich agregovaných jednotkách.

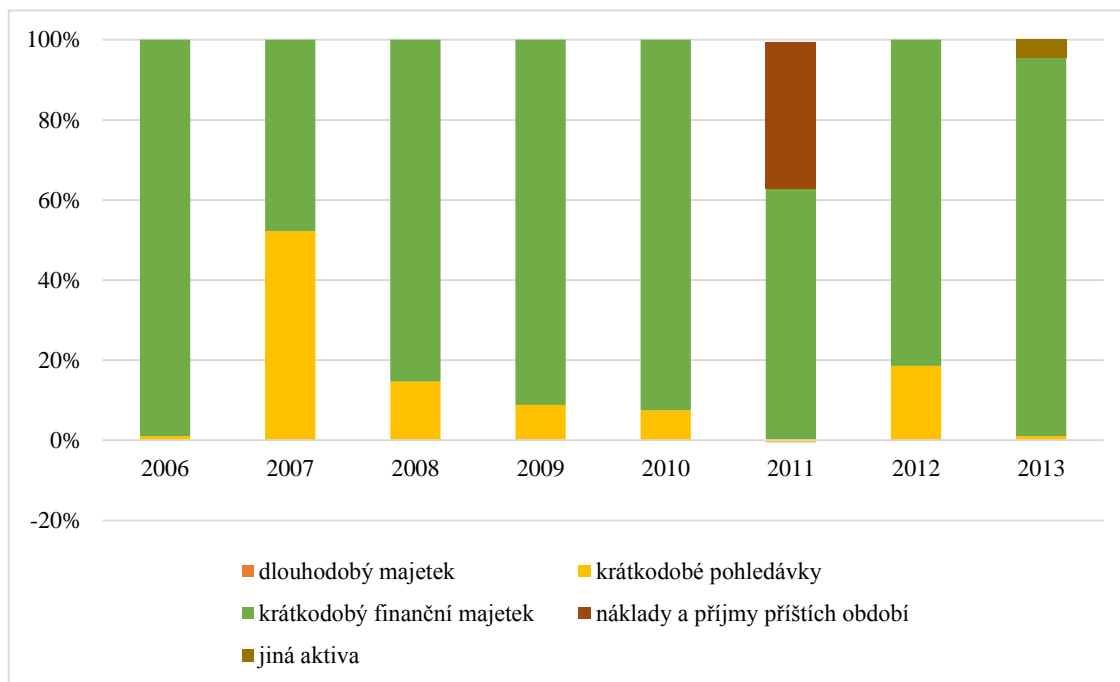
Vertikální analýza aktiv společnosti META, o.p.s. značí, že nejvyšší podíl na bilanční sumě má krátkodobý finanční majetek. Mezi krátkodobý finanční majetek řadíme peníze, účty v bankách, krátkodobé cenné papíry, běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. Krátkodobý finanční majetek společnosti META je tvořen zejména finanční hotovostí a finance na běžném účtu společnosti. Tyto finanční prostředky byly získány zejména formou darů a podpory fyzických a právnických osob.

V roce 2007 můžeme vidět výjimku a to, že krátkodobé pohledávky převyšují nad krátkodobým finančním majetkem, a to přesně o 88 000 Kč. Krátkodobé pohledávky vznikají z plnění jednoho účastníka vůči druhému a doba jejich splatnosti nepřesahuje

délku jednoho kalendářního roku. Doba splatnosti je tedy rovna 12 měsícům nebo je kratší než 12 měsíců.

Následující obrázek 8 zobrazuje procentuální zastoupení jednotlivých složek aktiv společnosti META. Kompletní vertikální analýza v absolutních hodnotách i v procentních podílech je uvedena v tabulce 5.

Obrázek 8: Procentuální struktura složek aktiv za rok 2006 - 2011

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2011, vlastní práce

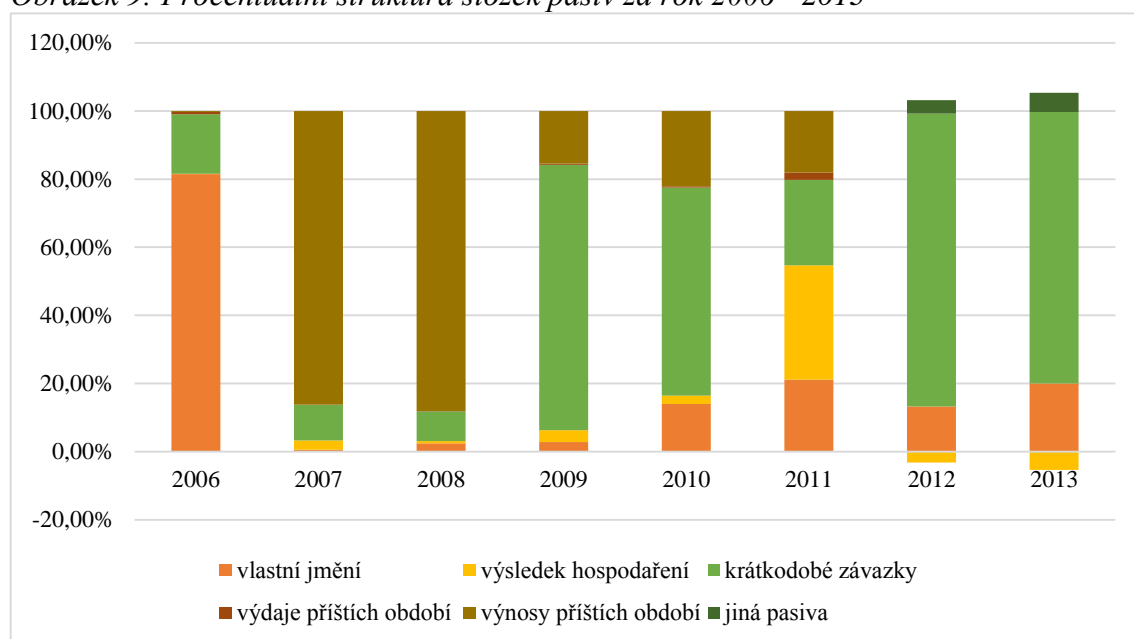
Tabulka 5: Vertikální analýza aktiv za rok 2006 – 2013

Aktiva/ absolutní hodnota v Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
dlouhodobý majetek	0	0	0	0	0	0	0	0
krátkodobé pohledávky	10 000	1 026 000	400 000	250 000	100 000	-6 000	915 000	27 065
krátkodobý finanční majetek	898 000	938 000	2 318 000	2 588 000	1 231 415	753 000	4 014 000	2 363 388
náklady a příjmy příštích období	x	x	x	x	x	439 000	x	x
jiná aktiva	x	x	x	156 000	x	x	x	113 298
Úhrn	908 000	1 964 000	2 718 000	2 994 000	1 331 415	1 186 000	4 929 000	2 503 751
Aktiva/ podíl v %	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
dlouhodobý majetek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
krátkodobé pohledávky	1,10%	52,20%	14,70%	8,35%	7,50%	-0,50%	18,60%	1,08%
krátkodobý finanční majetek	98,90%	47,80%	85,30%	86,44%	92,50%	63,50%	81,40%	94,39%
náklady a příjmy příštích období	x	x	x	x	x	37,00%	0,00%	x
jiná aktiva	x	x	x	5,21%	x	x	x	4,53%
Úhrn	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

Vertikální analýza pasiv ukazuje, že aktiva společnosti META v době počátku fungování společnosti roku 2006 jsou kryta z velké části vlastním jměním (obrázek 8). V roce 2007 – 2008 kryly aktiva převážně výnosy příštích období. V roce 2009 a 2010 mají největší procentuální zastoupení pasiv společnosti META krátkodobé závazky. Rok 2011 je poměrně rovnoměrně zastoupen. V roce 2012 a 2013 je opět viditelná procentuální převaha krátkodobých závazků. Kompletní vertikální analýza aktiv v absolutních číslech i v procentním vyjádření poměrů vůči úhrnu zobrazuje tabulka 6.

Obrázek 9: Procentuální struktura složek pasiv za rok 2006 - 2013

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

Tabulka 6: Vertikální analýza pasiv za rok 2006 - 2013

Pasiva/ absolutní hodnota v Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
vlastní jmění	3 000	9 000	64 000	83 000	187 265	250 000	649 000	500 006
výsledek hospodaření	6 000	55 000	19 000	104 000	31 432	399 000	-149 000	-133 349
krátkodobé závazky	158 000	204 000	236 000	2 333 000	813 699	298 000	4 236 000	1 997 096
výdaje příštích období	1 000	2 000	4 000	12 000	5 268	25 000	x	x
výnosy příštích období	740 000	1 694 000	2 395 000	462 000	293 751	214 000	x	x
jiná pasiva	x	x	x	x	x	x	193 000	139 998
Úhrn	908 000	1 964 000	2 718 000	2 994 000	1 331 415	1 186 000	4 929 000	2 503 751
Pasiva/ podíl v %	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
vlastní jmění	0,33%	0,50%	2,40%	2,80%	14,00%	21,10%	13,20%	19,97%
výsledek hospodaření	0,66%	2,80%	0,70%	3,50%	2,40%	33,60%	-3,20%	-5,33%
krátkodobé závazky	17,40%	10,40%	8,70%	77,90%	61,10%	25,10%	86,00%	80,00%
výdaje příštích období	0,11%	0,10%	0,10%	0,40%	0,40%	2,10%	x	x
výnosy příštích období	81,50%	86,20%	88,10%	15,40%	22,10%	18,10%	x	x
jiná pasiva	x	x	x	x	x	x	4,00%	6,00%
Úhrn	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

Horizontální analýza rozvahy zobrazuje rozdílná tempa vývoje jednotlivých složek aktiv a pasiv. *Horizontální analýza aktiv* je znázorněna v tabulce 7. Dle tabulky 7 lze vyčíst, že v rozmezí let 2006 – 2009 dochází k neustálému nárůstu sumy vůči předchozímu roku. Rok 2010 a 2011 se vyvíjel značně degresivně a to z důvodu špatné finanční situace společnosti META. Rok 2012 naopak značí výraznou pozitivní změnu vůči roku 2011, důvodem je zisk financí prostřednictvím grantů ESF.

Tabulka 7: Horizontální analýza aktiv za rok 2006 - 2013

Aktiva/ absolutní hodnota v Kč	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013
dlouhodobý majetek	0	0	0	0	0	0	0
krátkodobé pohledávky	1 016 000	-626 000	-150 000	-150 000	-106 000	921 000	-887 935
krátkodobý finanční majetek	40 000	1 380 000	270 000	-1 356 585	-478 415	3 261 000	-1 650 612
náklady a příjmy příštích období	x	x	x	x	439 000	-439 000	113 298
jiná aktiva	x	x	156 000	-156 000	x	x	x
Úhrn	1 056 000	754 000	276 000	-1 622 585	-145 415	3 743 000	-2 425 249
Aktiva/ podíl v %	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013
dlouhodobý majetek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
krátkodobé pohledávky	96,21%	-83,02%	-54,35%	9,02%	-72,89%	24,61%	36,61%
krátkodobý finanční majetek	3,79%	183,02%	97,83%	81,60%	-329,00%	87,12%	68,06%
náklady a příjmy příštích období	x	x	x	x	301,89%	-11,73%	-4,67%
jiná aktiva	x	x	56,52%	9,38%	x	x	x
Úhrn	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

Horizontální analýza pasiv. V počátcích fungování společnosti, tvořily nejvyšší procentuální zastoupení pasiv výnosy z příštích období, což je charakteristické pro každou začínající společnost. Dle dostupných dat, dochází k vyššímu tempu růstu vlastního jmění až v roce 2010. Rok 2011 se projevuje negativní změnou a v roce 2012 můžeme sledovat obrovský nárůst a to konkrétně o 399 000 Kč. Taktéž tempo růstu

krátkodobých závazků v roce 2012 velmi vzrostlo. Rok 2013 je pro METU bohužel opět ve znamení negativní změny, poklesu o poměrně vysokou částku, a to 2 425 248,58 Kč

Tabulka 8: Horizontální analýza pasiv za rok 2006 - 2013

Pasiva/ absolutní hodnota v Kč	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013
vlastní jmění	6 000	55 000	19 000	104 265	62 735	399 000	-148 994
výsledek hospodaření	49 000	-36 000	85 000	-72 568	367 568	-548 000	15 651
krátkodobé závazky	46 000	32 000	2 097 000	-1 519 301	-515 699	3 938 000	-2 238 904
výdaje příštích období	1 000	2 000	8 000	-6 732	19 732	-25 000	x
výnosy příštích období	954 000	701 000	-1 933 000	-168 249	-79 751	-214 000	x
jiná pasiva	x	x	x	x	x	193 000	-53 002
Úhrn	1 056 000	754 000	276 000	-1 662 585	-145 415	3 743 000	-2 425 249
Pasiva/ podíl v %	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013
vlastní jmění	0,60%	7,30%	6,90%	-6,30%	-43,00%	10,70%	6,14%
výsledek hospodaření	4,60%	-4,80%	30,80%	4,40%	-252,80%	-14,60%	-0,65%
krátkodobé závazky	4,40%	4,20%	759,80%	91,40%	354,60%	105,20%	92,32%
výdaje příštích období	0,10%	0,30%	2,90%	0,40%	-13,60%	-0,60%	x
výnosy příštích období	90,30%	93,00%	-700,40%	10,10%	54,80%	-5,70%	x
jiná pasiva	x	x	x	x	x	5,20%	2,19%
Úhrn	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

4.5.3 Vertikální analýza nákladů a výnosů za rok 2012 a 2013

Vertikální analýza nákladů a výnosů je zpracována vzhledem k hodnotě celkových výnosů. Procentuálně nejvyšší položku nákladů tvoří osobní náklady, což je logické, protože se nejedná o výrobní ani o obchodní společnost, ale o společnost poskytující služby. V roce 2013 je to 8 039 482,00 Kč, což je oproti minulému roku nárůst o 2 636 482,00 Kč. Tento nárůst osobních nákladů je spojen s nárůstem téměř dvojnásobného množství zaměstnanců oproti roku 2012. Celkové náklady společnosti zaznamenali v roce 2013 značnou progresivní změnu z důvodu, rozšiřování služeb organizace a již zmíněnému nárůstu počtu zaměstnanců.

Tabulka 9: Vertikální analýza nákladů za rok 2012 a 2013

Náklady/ absolutní hodnota v Kč	2012	2013
spotřebované nákupy celkem	354 000	361 079
služby celkem	1 285 000	2 146 750
osobní náklady	5 403 000	8 039 482
daně a poplatky celkem	476 000	17 600
ostatní náklady celkem	x	2 365 963
poskytnuté příspěvky	4 000	4 000
Úhrn	7 522 000	12 934 874
Náklady/ podíl v %	2012	2013
spotřebované nákupy celkem	4,71%	2,79%
služby celkem	17,08%	16,60%
osobní náklady	71,83%	62,15%
daně a poplatky celkem	6,33%	0,14%
ostatní náklady celkem	x	18,29%
poskytnuté příspěvky	0,05%	0,03%
Úhrn	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2012 2013, vlastní práce

Největší výnosy společnosti plynou z provozních dotací, které společnost získala na základě grantových výzev ESF. V letech 2012 a 2013 tvoří provozní dotace více jak 90% z celkového úhrnu výnosů viz.: tabulka 10

Tabulka 10: Vertikální analýza výnosů za rok 2012 a 2013

Výnosy/absolutní hodnota v Kč	2012	2013
tržby za vlastní činnost a za zboží celkem	191 000	188 150
ostatní výnosy	3 000	728 308
přijaté příspěvky celkem	85 000	21 239
provozní dotace	7 094 000	11 863 829
Úhrn	7 373 000	12 801 526
Výnosy/ podíl v %	2012	2013
tržby za vlastní činnost a za zboží celkem	2,59%	1,47%
ostatní výnosy	0,04%	5,69%
přijaté příspěvky celkem	1,15%	0,16%
provozní dotace	96,22%	92,68%
Úhrn	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

4.5.3 Analýza rozdílových ukazatelů

V našem případě tvoří oběžná aktiva dvě položky z výše uvedených tabulek, a to krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Dle dostupných údajů je zpracován následující obrázek 10, který značí vývoj čistého pracovního kapitálu v období let 2006 – 2013.

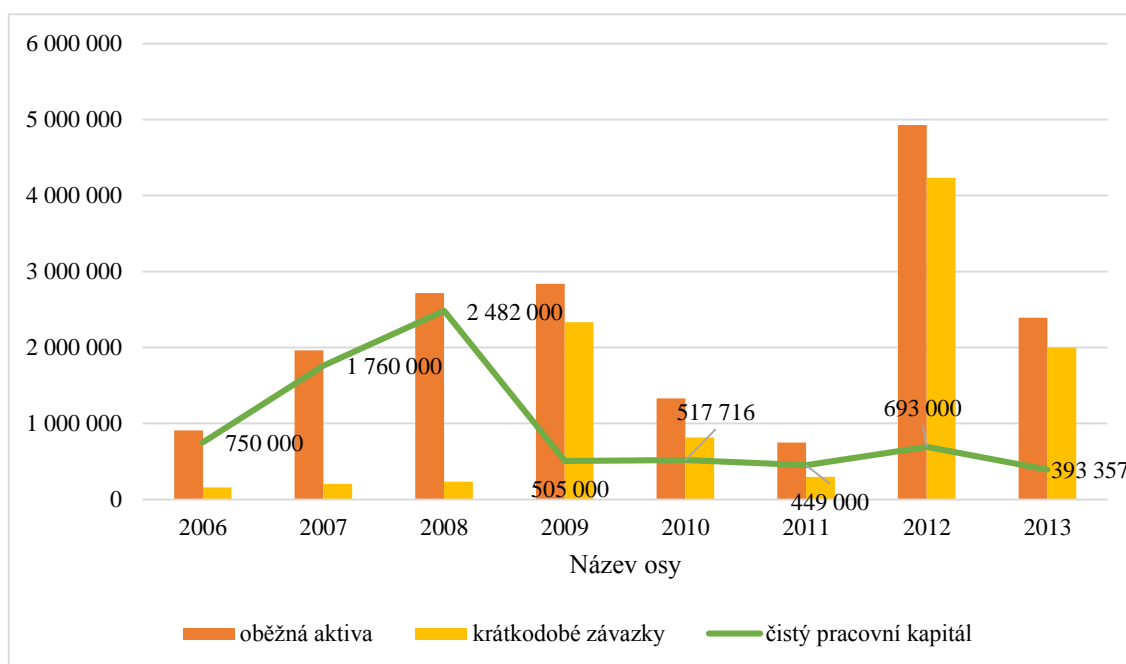
Tabulka 11: Vývoj čistého pracovního kapitálu za rok 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
oběžná aktiva	908 000	1 964 000	2 718 000	2 838 000	1 331 415	747 000	4 929 000	2 390 453
krátkodobé závazky	158 000	204 000	236 000	2 333 000	813 699	298 000	4 236 000	1 997 096
čistý pracovní kapitál	750 000	1 760 000	2 482 000	505 000	517 716	449 000	693 000	393 357

Zdroj: Výchovní zpráva META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

Následující obrázek 10 znázorňuje vývoj čistého pracovního kapitálu a jeho složek, tedy oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Konkrétní hodnoty výše uvedených položek jsou zobrazeny v tabulce 11. Z obrázku 10 je viditelné, že likvidnost společnosti od počátku fungování v roce 2006 roste progresivně až do roku 2008. V roce 2008 zaznamenáváme nejvyšší hodnotu čistého pracovního kapitálu a tím i nejvyšší likvidnost společnosti. Od roku 2008 do 2013 následně výše čistého pracovního kapitálu klesá. Rok 2012 se vyznačuje vysokou hodnotou oběžných aktiv ale zároveň i vysokou hodnotou krátkodobých závazků. Rozdíl těchto dvou hodnot však dává hodnotu čistého pracovního kapitálu 693 000Kč což je například oproti roku 2008 významný pokles. V souhrnu však výše oběžných aktiv převyšuje hodnoty krátkodobých závazků, což zajišťuje celkový chod společnosti. Nejvyšší likvidita společnosti je v roce 2008 a 2007. Likvidita společnosti nadále klesá, a platební schopnost celé organizace má v letech 2009 – 2013 degresivní charakter.

Obrázek 10: Vývoj čistého pracovního kapitálu za rok 2006 - 2013

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 - 2013, vlastní práce

4.5.5 Výpočet poměrového ukazatele: ukazatel autarkie

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů, která je zpracovaná v tabulce 12, odbourává vliv účetních principů při účtování nákladů a výnosů. Zpracovány jsou pouze ukazatele pro společnosti bez doplňkové činnosti. Z důvodu dostupnosti dat jsou výpočty poměrových ukazatelů zpracovány pouze pro data z let 2006 až 2011. Data z roku 2012 a 2013 nemohou být zpracovány výpočtem celkové autarkie na bázi příjmů a výdajů, jelikož nejsou uvedené ve výročních zprávách. Výroční zpráva z let 2012 a 2013 pracuje pouze s náklady a výdaji. Autarkie na bázi nákladů a výnosu pracuje pouze s náklady a výnosy z hlavní činnosti. Společnost META, o.p.s. však z hlediska své právní formy nerozlišuje činnost hlavní a vedlejší. Tudíž ukazatele autarkie nelze pro tyto dva roky zpracovat.

Tabulka 12: Vývoj hodnoty celkové autarkie na bázi příjmů a výdajů za rok 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Py	940 000	2 472 000	3 772 000	4 411 000	5 235 444	5 250 000
Ve	934 000	2 427 000	3 753 000	4 313 000	5 184 984	4 851 000
ACF	100,64%	100%	100,50%	102,27%	100,97%	108,22%

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 - 2011, vlastní práce

Doporučená hodnota autarkie je rovna 100% nebo je převyšuje. Co se týče METY, o.p.s. ta tato doporučení splňuje Nejvyšší míra autarkie je jasně znázorněna v tabulce 12 v roce 2011, konkrétně je to hodnota 108,22%. Míra soběstačnosti neziskové společnosti tedy dosáhla v roce 2011 vrcholu.

4.6 Posouzení dosahu služeb poskytovaných společnostmi META, o.p.s. pro veřejnost

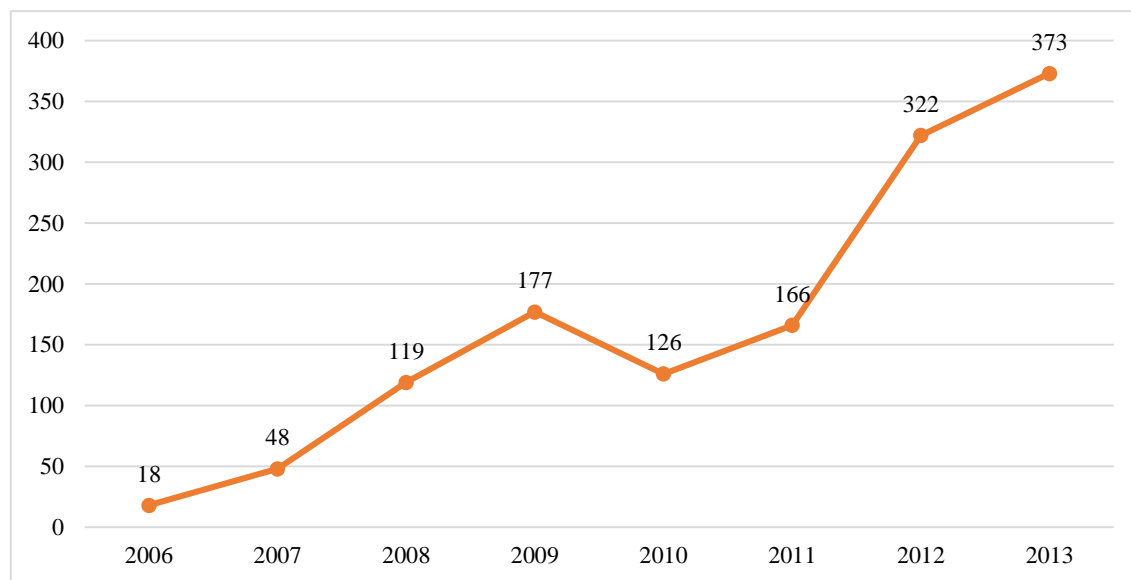
4.6.1 Činnost organizace META, o.p.s. v za období 2006 – 2011

Od roku 2006, podpořila organizace META, o.p.s. přes 3000 klientů v přímém poradenství. Práce s klienty byla zamýšlena původně až na rok 2007, aby se podrobně připravil celý proces poradenské činnosti. Z důvodu vysokého zájmu, se však započalo již v roce 2006 a ke konci roku 2006, využilo služeb organizace 25 klientů, z toho 18 se stalo stálými klienty. 10 klientů pocházelo ze zemí bývalého sovětského svazu a 8 dalších pocházelo Afrického kontinentu (Súdán, Nigérie, Kamerun, Pobřeží slonoviny, Republika Kongo, Konžská demokratická republika). Značnou část poradenských služeb v roce 2006 představuje vyhledávání konkrétních studijních možností, podpora zajištění podmínek pro přijetí, vyhledávání kurzů češtiny a doučování konkrétních předmětů, které bylo zajištěno dobrovolníky.

V roce 2007 bylo jednorázově podpořeno 80 klientů, počet stálých klientů vzrostl o 30 osob. META, o.p.s. má tedy v roce 2007 celkem 48 stálých klientů viz.: graf 8. Stálým klientem se dle organizace rozumí klient, se kterým byla uzavřena smlouva o poskytování odborného poradenství na minimálně 3 měsíce, nebo na realizaci minimálně 6 jednorázových intervencí.

Země původu těchto klientů se mimo bývalé země sovětského svazu a vybrané země Afriky, rozšířila i o některé asijské státy (Čína, Afganistan, Mongolsko). Další významnou událostí pro METU, byla akreditace dobrovolnického programu Ministerstvem vnitra a to konkrétně k datu 5. 11. 2007.

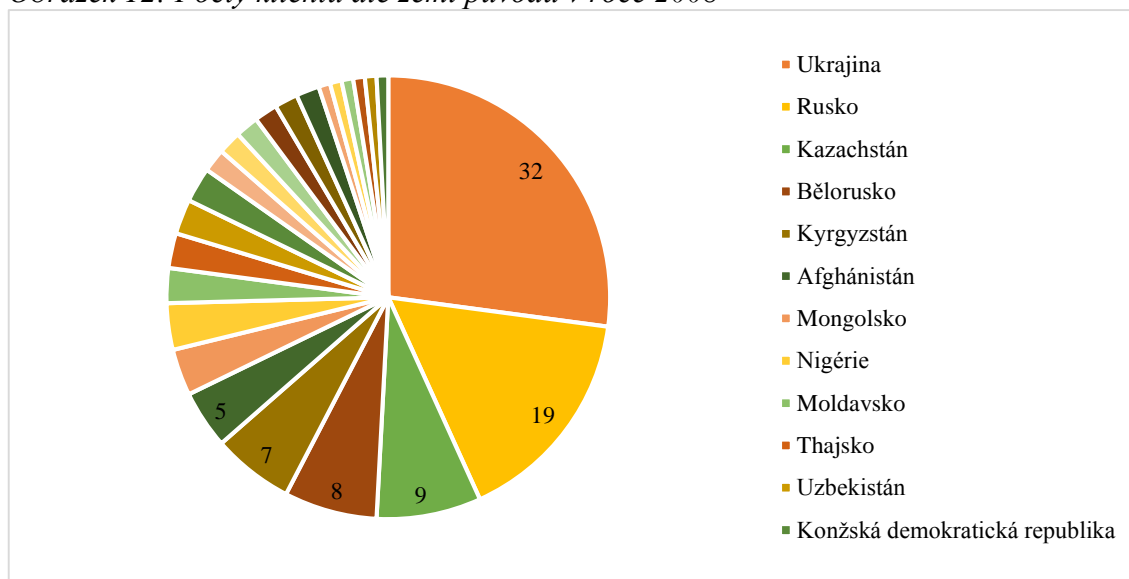
Obrázek 11: Počet stálých klientů společnosti META, o.p.s.

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

V předešlých letech bylo poskytováno poradenství klientům ve věku 16 – 35 let. V dubnu roku 2008 se tato věková hranice posunula a poradenství je poskytováno klientům od 6 do 39 let bez rozdílu pobytového statusu. Tímto, se rozšířila oblast působnosti organizace i na základní školy a s ní spojenou nově vzniklou podporu pedagogických pracovníků ZŠ i SŠ. Kromě informačních služeb, se zrealizovalo 11 kurzů češtiny pro cizince, 4 kurzy angličtiny a 2 jazykové kurzy češtiny s navazujícím školením personálně-právního minima. Kurzy byly bezplatné, s podmínkou složení vratné kauce. Vzdělávacími aktivitami prošlo za rok 2008 přes 160 cizinců. Organizace má k 31. 12. 2008 podepsaných 119 smluv se stálými klienty. Země původu stálých klientů jsou Ukrajina (32), Rusko (19), Kazachstán (9), Bělorusko (8), Kyrgyzstán (7), Afghánistán (5), Mongolsko (4), Nigérie (4), Moldavsko (3), Thajsko (3), Uzbekistán (3), Konžská demokratická republika (3), Súdán (2), Izrael (2), Gruzie (2), Čína (2), Ázerbajdžán (2), Arménie (2), Somálsko (1), Pobřeží Slonoviny (1), Myanmar (1), Kuba (1), Guinea Bissau (1), Egypt (1) a 1 klient již získal české občanství. Počty klientů dle zemí původu jsou názorně zpracovány v grafu 9.

Obrázek 12: Počty klientů dle země původu v roce 2008

Zdroj: Výroční zpráva META, o.p.s. rok 2008, vlastní práce

K 31. 12. 2009 má organizace 177 stálých klientů. Zaznamenáváme tedy nárůst počtu stálých klientů oproti roku 2008. Struktura počtu klientů dle zemí původu, se oproti roku 2008 také změnila, vzrostly počty klientů z Mongolska a Číny. Největší zastoupení však měla opět Ukrajina, když se počet klientů z této země zvýšil na 50. Dále vypadá struktura počtu klientů dle jednotlivých zemí takto: Rusko (29), Bělorusko (13), Kazachstán (10), Kyrgyzstán (8), Čína (7), Mongolsko (7), Moldavsko (6), Afghánistán (5), Gruzie (4), Nigérie (4), Irák (3), Súdán (3), Thajsko (3), Konžská demokratická republika (3), Uzbekistán (3), Arménie (2), Ázerbajdžán (2), Myanmar (2), Argentina (1), Egypt (1), Guinea Bissau (1), Írán (1), Izrael (2), Japonsko (1), Kamerun (1), Kuba (1), Maďarsko (1), Pobřeží slonoviny (1), Somálsko (1). Odborné poradenství pro cizince je stěžejní aktivitou organizace, jinak tomu nebylo ani v roce 2009. Celkem bylo poskytnuto 934 jednotlivých intervencí. Mezi nejčastější témata patřily informace o kurzech, které META, o.p.s. poskytuje. Dále informace ohledně studia v ČR a nostrifikace, což znamená informace ohledně podmínek uznání dosaženého stupně vzdělání úřady ČR. Zároveň bylo v roce 2009 zrealizováno 14 kurzů českého jazyka pro cizince s různou mírou pokročilosti a přípravné kurzy na studium SŠ či VŠ. 1. 4. 2009 proběhlo ve spolupráci se Sdružením pro integraci a migraci první školení o zákonech upravujících pobyt cizinců v ČR se zaměřením na zelené karty. V roce 2009 byla nabídka služeb METY rozšířena o službu asistence na školách pro pedagogy, kteří pracují s cizinci.

Obrázek 12 zobrazuje, že v roce 2010 využívalo sociální poradenství 126 stálých klientů. Struktura počtu klientů dle země původu se v zásadě neliší od předchozího roku 2009. Největší zastoupení má Ukrajina, Rusko, Mongolsko, Čína atd. Již od roku 2008 se META zaměřuje také na podporu pedagogických pracovníků ZŠ a SŠ v roce 2010 se z důvodu zvýšené poptávky rozšířila podpora i pro pedagogy mateřských škol. Pro pedagogy mateřských škol byly zorganizovány celkem 3 semináře. Co se týče pedagogů ZŠ a SŠ, pro jejich podporu byly zorganizovány semináře v celkem 7 krajích a zúčastnilo se jich 139 pedagogů. Další novou aktivitou v roce 2010 je vzdělávání studentů pedagogických fakult. Tato potřeba vznikla z nedostatku informovanosti o začleňování cizinců do výuky a samotnému přístupu ke studentů s OMJ během studia na pedagogických fakultách. V počátku spolupráce bylo tedy domluveno jednosemestrální působení na Univerzitě Karlově a na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí n. Labem. Jednosemestrálním kurzem prošlo celkem 69 studentů. V průběhu roku se také nadále rozvíjela činnost spojená s podporou asistentů pedagoga pro žáky cizince. V rámci činnosti asistence na školách se zapojily 4 školy: ZŠ Kořenského a ZŠ nám. Curieových v Praze, ZŠ Závodu míru v Pardubicích a gymnázium Nymburk. Pro podporu pedagogů byl 24. března 2010 spuštěn webový informační portál www.inkluzivniskola.cz. Portál je určen pedagogickým pracovníkům, jeho cílem je soustředit informace o problematice vzdělávání a začleňování se žáků cizinců do prostředí českého vzdělávacího systému a podpořit tím pedagogy při práci s touto skupinou.

Rok 2011 znamenal pro METU omezení činnosti z důvodu špatné finanční situace. Počet a rozsah vzdělávacích kurzů byl ve velké míře omezen. Byla vytvořena nabídka placených kurzů, která však žádný z klientů nevyužil. Volnočasové aktivity byly z důvodu finanční krize také omezeny na minimum. Podpořeno bylo 166 stálých klientů. Celkem bylo poskytnuto 419 jednorázových konzultací. Země původu jednotlivých klientů se v zásadě neliší od předchozích let. Na prvních místech je Ukrajina, Rusko, Čína a Mongolsko. V rámci projektu asistence na školách bylo podpořeno 32 dětí a v roce 2011 META spolupracovala se ZŠ Meteorologická a ZŠ nám. Curieových v Praze a Gymnáziem Komenského v Nymburce. Co se týče podpory pedagogů, bylo proškoleno 102 pedagogických pracovníků a ve spolupráci s nimi byla vydána publikace *Žáci s odlišným mateřským jazykem v českých školách* ISBN 978-80-254-9175-1.

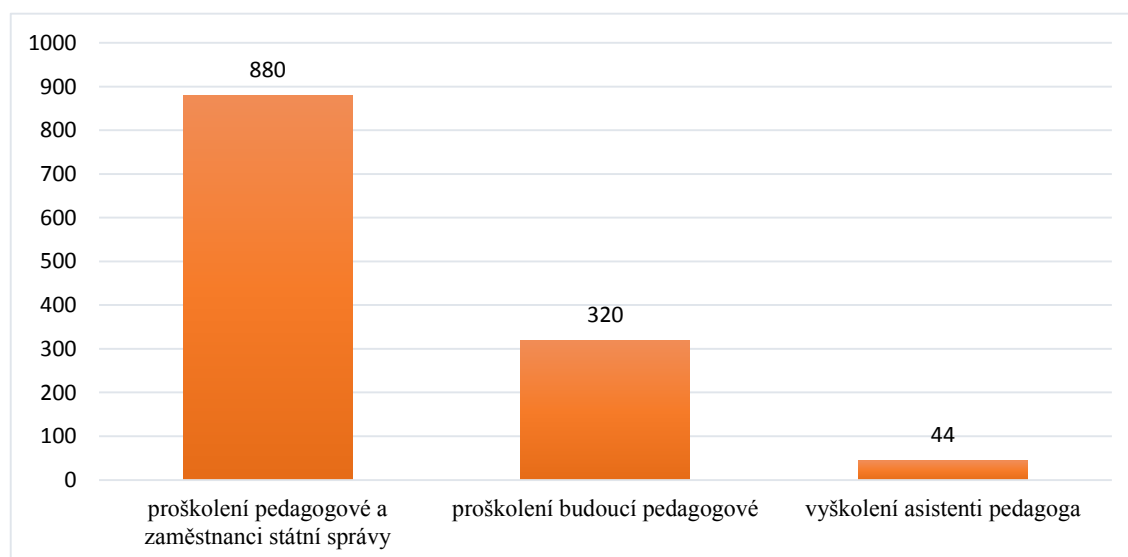
4.6.2 Činnost organizace META, o.p.s. za období 2012 a 2013

Rok 2012 a 2013 jsou pro METU ve znamení nebývalého růstu, společnost získala finanční příspěvek díky grantové výzvě ESF. Nabídka vzdělávacích, volnočasových a poradenských aktivit se rozšířila a v roce 2012 eviduje společnost 322 stálých klientů, jednorázovou konzultaci využilo 741 klientů. V roce 2013 počet jednorázových konzultací vzrostl a konzultace využilo celkem 831 cizinců. Počet dlouhodobých klientů taktéž zaznamenal progresivní změnu a to celkový nárůst o 51 klientů oproti předchozímu roku. Věková hranice cílové skupiny klientů byla znovu posunuta a služby jsou poskytovány cizincům od předškolního věku až do 69 let.

4.6.3 Shrnutí činnosti organizace META, o.p.s.

Společnost META, o.p.s. po dobu své působnosti podpořila přes 3 000 osob v přímém poradenství, které pocházejí z více než 40 zemí světa. Podařilo se zrealizovat více než 50 kurzů, které absolvovalo 630 klientů. Pedagogických zaměstnanců a zaměstnanců státní správy bylo proškoleno 880 v celkem 60 kurzech, které doposud proběhly. Pro studenty pedagogických VŠ, se uskutečnilo 21 seminářů, kterými prošlo 312 studentů. V rámci podpory asistence cizincům ve školách bylo vyškoleno 44 asistentů pedagoga, kteří byly doposud nápomocni 197 žákům s OMJ na základních školách. Kompletní dosah vzdělávacích aktivit pro pedagogy je zobrazen v obrázku 13.

Obrázek 13: Dosah vzdělávacích aktivit pedagogů

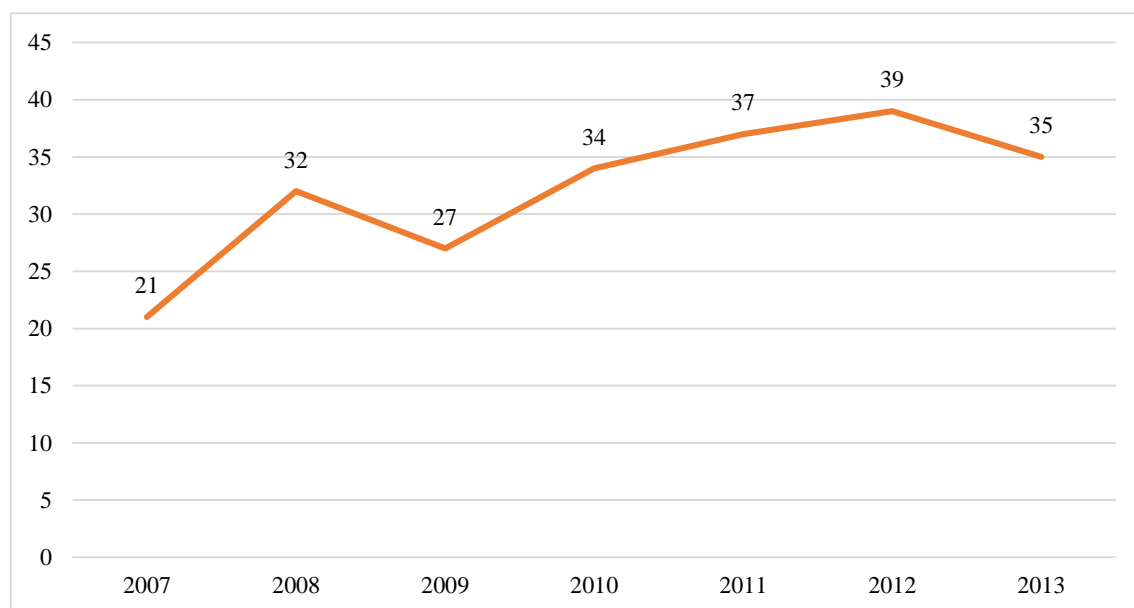
Zdroj: META, o.p.s., vlastní práce

4.6.4 Dobrovolníci poskytující služby pod záštitou společnosti META, o.p.s.

Od roku 2007, kdy byl akreditován Dobrovolnický program, bylo vyškoleno 225 dobrovolníků. Činnost dobrovolníků se podílí velmi významnou částí na celkovém chodu a funkci organizace. Dobrovolníci se podílejí jak na volnočasových aktivitách, vzdělávacích kurzech či individuálním doučováním jednotlivých klientů, tak i na administrativě, fundraisingu a propagaci společnosti na veřejnosti. Pro chod společnosti jsou nenahraditelní. Konkrétní počty dobrovolníků a jejich vývoj po dobu Dobrovolnického programu je viditelný v obrázku 14.

Vývoj počtu dobrovolníků má v zásadě progresivní charakter, nelze jej však logicky analyzovat. Dobrovolníci nejsou za svou práci finančně ohodnoceni, jedinou motivací a odměnou dobrovolníků, je jejich seberealizace a ostatní velmi individuální motivy každého jednotlivce. Tudíž se jejich počet každým rokem mění v závislosti na jejich individuální motivaci.

Obrázek 14: Počet dobrovolníků za rok 2007 - 2013

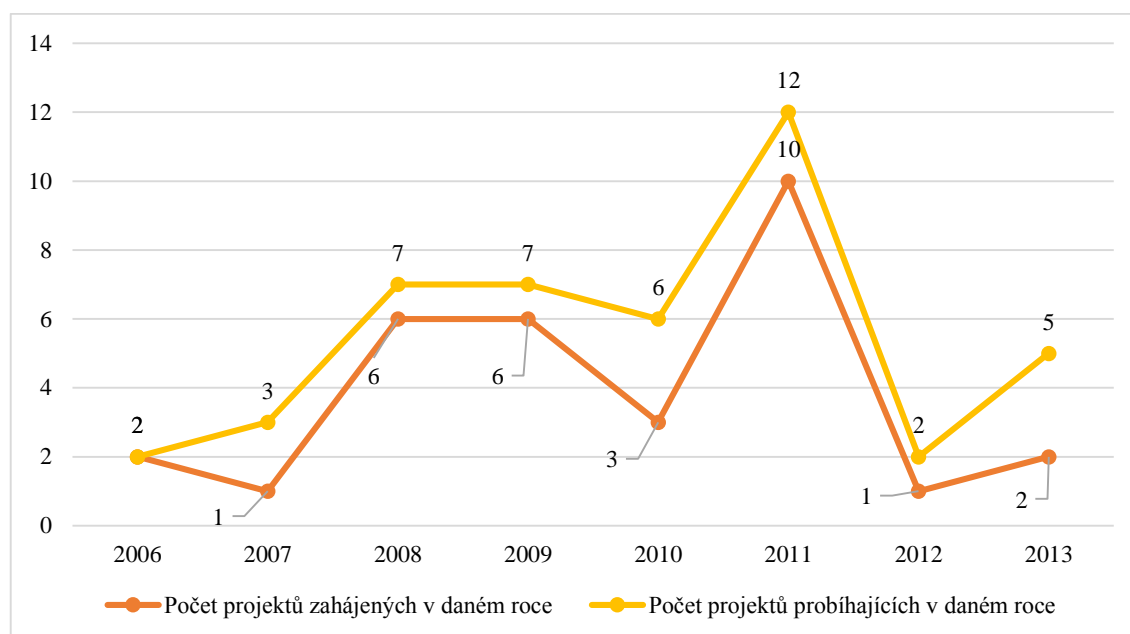

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

4.7 Nejvýznamnější projekty společnosti META, o.p.s.

V rámci zhodnocení činnosti společnosti META, o.p.s. byly vybrány ty nejvýznamnější projekty v časovém období 2006 – 2013, tedy od počátku fungování společnosti až po současnost. Byly vybrány projekty s nejvyšší alokovanou částkou na základě informací dostupných z výročních zpráv. Celkově bylo v letech 2006 – 2013 zahájeno 31 projektů.

Obrázek 15: Vývoj počtu projektů za rok 2006 - 2013

Zdroj: Výroční zprávy META, o.p.s. za rok 2006 – 2013, vlastní práce

4.7.1 Projekt PIC

Název projektu - Poradenské a informační centrum pro mladé migranty (dále PIC)

Realizace - 1. září 2006 – 31. srpna 2008

Výše dotace - 5 435 150,00 Kč

Poskytovatel dotace - Evropský sociální fond, státní rozpočet České Republiky a rozpočet hlavního města Prahy

Hlavní náplň projektu - Vznik a fungování informačního a poradenského centra, kde budou klientům k dispozici kvalifikovaní pracovníci. Informační centrum je orientované na specifika vzdělávání a následné pracovní uplatnění migrantů v ČR. Součástí informačního centra je přístup k aktualizované databázi vzdělávacích a rekvalifikačních

možností pro klienty s asistencí odborného personálu. Postavení migrantů ve společnosti je velmi specifické a cílem tohoto projektu bylo podpořit mladé migranty v dalším vzdělávání v ČR a následné volbě vhodného povolání.

První fáze projektu byla určena technické a personálně-organizační přípravě projektu, bylo nutné najít vhodné prostory, vybavit je a kompletně zařídit tak, aby byly prostory schopné provozu. V první fázi projektu pracovalo v centru pět stálých zaměstnanců. Tito zaměstnanci pracovali v počátku centra na základních standardech kvality sociální práce, kritériích při výběru klienta, zásadách pro rozdělování podpor apod. Bylo potřeba stanovit všechny základní parametry pro další fungování informačního centra.

Druhou fází projektu můžeme časově zařadit do roku 2007. V roce 2007, poradenské centrum již plně fungovalo a poskytovalo poradenství celkem 48 dlouhodobým klientům. Klienti využili především poradenství ohledně dalšího vzdělávání v ČR a problémy s nostrifikací již nabyté úrovně vzdělání. Zároveň řada klientů využila možnost spolufinancování rekvalifikace, jelikož META, o.p.s. nabízela úplné nebo částečné uhrazení rekvalifikace pro své klienty v rámci dotace na projekt PIC. V roce 2007 se zároveň začaly organizovat první kurzy českého jazyka pro klienty METY.

I přes to, že byl projekt v roce 2008 ukončen, pokračovala i nadále poradenská a informační činnost centra. Zároveň byla vytvořena kompletní databáze vzdělávacích a rekvalifikačních možností a pokračovaly i kurzy českého jazyka. Projekt PIC byl stěžejním projektem společnosti META, o.p.s. Společnost vznikla již roku 2004, ale až teprve po zahájení projektu PIC v roce 2006 začala opravdu fungovat. Projekt byl podstatný pro samotné vytvoření informačního a poradenského centra pro mladé migranty a jeho ukotvení jako základní a výchozí jednotku společnosti.

5.7.2 Projekt cross-czech

Název projektu - Podpora vzniku sítě dobrovolníků s cílem pomoci mladým migrantům

Realizace - 1. listopadu 2006 – 31. října 2007

Výše dotace - 28 800,00 Kč

Poskytovatel dotace - Nadace ADRA v rámci grantového programu NIF

Hlavní náplň projektu - Cílem projektu bylo rozvinout práci s dobrovolníky, která byla zahájena v rámci programu PIC. Cílem bylo vytvoření vize a konkrétního manuálu pro dobrovolníky. Společnost META, o.p.s. chce do budoucna vytvořit ucelenou síť dobrovolníků, kteří by byly s klienty společnosti v neustálém a organizovaném kontaktu. Čemuž by tento projekt měl značně dopomoci.

Za sekundární přínos tohoto projektu lze považovat seznámení se studentů a dobrovolníků s tématem a problematikou migrace. V březnu 2007 byla v rámci projektu proškolená první skupina dobrovolníků. Bylo jim poskytnuto sociálně-právní minimum v oblasti migrace a dobrovolnictví. Výstupem projektu bylo vytvoření struktury a náplně školení dobrovolníků. Jedním z hlavních výstupů projektu je také akreditace dobrovolnického programu META, kterou získala společnost 5. listopadu 2007 od Ministerstva vnitra. Mezi ostatní výstupy lze uvést, že v roce 2007 pracovalo v PIC celkem 11 dobrovolníků, z toho 10 pracovalo jako dobrovolníci v rámci projektu doučování češtiny.

4.7.3 Projekt doučování češtiny pro děti - cizince na Praze 11

Název projektu - Doučování češtiny pro děti – cizince na Praze 11

Realizace - 1. srpna 2007 – 30. června 2008

Výše dotace - 97 990, 00 Kč

Poskytovatel dotace - fond T-Mobile prostřednictvím Nadace VIA

Hlavní náplň projektu - Hlavní náplní projektu, bylo zlepšit koncepci výuky skupinových jazykových kurzů češtiny. Narůstající zájem o tyto kurzy, si vyžádal lepší koordinaci a celkovou koncepci výuky, proto se META rozhodla vytvořit tento projekt. V první části roku 2007 probíhaly jazykové kurzy ještě v rámci dobrovolnického programu a to 1x týdně 90 minut. Jelikož se ještě pracovalo na celkovém obsahu kurzů v závislosti na hodinové dotaci kurzů. Mezi výstupy projektu se řadí dva dvoutýdenní intenzivní kurzy- jeden pro začátečníky a druhý pro pokročilé. Následně byl v polovině srpna zrealizován intenzivní kurz pro děti, které zahájily v září školní docházku v ČR. Od října probíhaly v prostorách informačního centra 2 kurzy pro mírně pokročilé s 52 hodinovou dotací. V následujícím roce 2008 se podařilo zrealizovat celkem 11 jazykových kurzů na různých úrovních. Mezi něž se řadily kromě kurzů jazykových i kurzy matematiky po ZŠ a SŠ.

Po ukončení tohoto projektu nadále jazykové kurzy češtiny probíhají v rámci dalších projektů nebo v rámci dobrovolnického programu. Tento projekt uvádím z důvodu skutečnosti, že v zásadě nastartoval organizaci kurzů a v rámci projektu byla zpracována kompletní koncepce výuky pro migranty ve věkové skupině 6 – 39 let.

4.7.4 INNO-VET

Název projektu - Projekt partnerství v subprogramu Leonardo da Vinci Programu celoživotního učení

Realizace - 1. srpen 2009 – 31. červenec 2011

Výše dotace - € 11 800

Poskytovatel dotace - Evropská komise

Hlavní náplň projektu - Mezinárodní partnerský projekt, který měl za cíl vytvořit systém pro nastavení pracovního prostředí tak, aby uspokojilo osobní rozvoj zaměstnanců s odlišným jazykem, než je daná země. Cílem bylo vytvořit takové prostředí, které bude podněcovat pozitivní dopad na zaměstnance i zaměstnavatele. V roce 2009 garantka projektu Petra Kozlíková navštívila Vaalse, kde se věnovala výměně zkušeností s ostatními partnery projektu. Partnery tohoto projektu jsou ČR, Irsko, Dánsko, Finsko, Norsko a Nizozemí. Výstupem projektu byla srovnávací analýza modelů dobré praxe v rámci jazykového vzdělávání cizinců na pracovišti. Tento projekt byl také významný z hlediska mezinárodní spolupráce, která v českém prostředí organizace znamenala rozšíření obzoru a lepší pochopení zvyků a chování migrantů v prostředí s jiným jazykem.

4.7.5 Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky – cizinci

Název projektu - Program pro podporu pedagogických pracovníků při práci s cizinci

Realizace - 1. ledna 2011 – 30. června 2012

Poskytovatel dotace - Meta, o.p.s., projekt je spolufinancovaný z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí a MŠMT

Hlavní náplň projektu - Projekt navazoval a rozvíjel projekty z roku 2009 a 2010. Cílem projektu bylo zvyšovat kompetence zaměstnanců státní správy, již pracujících pedagogů a studentů pedagogických škol v oblasti práce s žáky – cizinci. Projekt byl zaměřen zejména na cizince pocházející ze zemí třetího světa. Sekundárním cílem projektu bylo zefektivnit zapojení těchto žáků do českého vzdělávacího systému. Výstupem projektu byla realizace vzdělávacího cyklu 3 seminářů.

- a. Začleňování žáků - cizinců do českých škol – úvod do problematiky vzdělávacího cyklu, legislativa, organizace procesu začleňování a využití pedagogických nástrojů
- b. Multikulturní výchova jako průřezové téma ŠVP – konkrétní metody aplikace multikulturní výchovy na škole a ve třídě s ohledem na problematiku začleňování žáků – cizinců
- c. Výuka češtiny jako cizího jazyka – úvod do výuky češtiny jako cizího jazyka, ukázky výukových materiálů.

Semináře byly zrealizovány v pěti krajích České republiky: kraj Olomoucký, Pardubický, Zlínský, Královéhradecký a hlavní město Praha. Projekt byl znovu obnoven i na období let 2012 a 2013 a dále pokračoval ve své realizaci. V současnosti se v rámci projektu podařilo vybudovat komplexní platformu síťových expertů, kteří projednávají vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem.

5 VYJÁDŘENÍ AUTORA A DISKUZE

Tato část bakalářské práce je zaměřena na celkové zhodnocení fungování společnosti META, o.p.s. A zároveň jsou zde doporučeny formy progresivního zlepšení společnosti, i když je velice těžké dávat doporučení organizaci, která v současnosti funguje velmi dobře. Proto je na místě zaměřit se na drobné slabší články a pokusit se především nabídnout nové možnosti jak doplnit činnost neziskové organizace META, o.p.s.

Jednou z možností jak vylepšit fungování a stabilitu společnosti do budoucna je navýšení dlouhodobého majetku. Zejména dlouhodobého hmotného majetku. Jak je viditelné ve zpracované analýze rozvahy, dlouhodobý majetek je od počátku společnosti až po současnost na nule. Pokud si společnost zachová progresivní vývoj, je zde možnost do budoucna zakoupit prostory, které by patřily přímo společnosti, zvýšila by se tak stabilita společnosti, mohla by se zvýšit kapacita učeben a případně získat další příjmy z vlastní činnosti prostřednictvím pronájmu prostor v čase, kdy nejsou využity. Zároveň by společnost snížila náklady na pronájem. V současné době jsou stále stabilní podmínky dotačních programů Evropské unie. Takže je zde možnost v rámci příslušného operačního programu vytvořit projekt pro zakoupení vlastních prostor organizace.

Společnost funguje velmi dobře a v posledních letech má opravdu slibný vývoj a růst. Nicméně společnost má v mnoha směrech obrovský potenciál ohledně toho kam může expandovat. Jsou zde možnosti rozšiřování jazykových kurzů pro cizince, v současné době se již pořádají letní kurzy pro cizince apod. Mohla by zde vzniknout i kooperace se systémem vzdělávání pro pedagogy žáků s odlišným mateřským jazykem (dále OMJ). Společnost má potenciál k organizování společenských a teambuildingových akcí. Je zde možnost organizace společenských plesů. Dále například možnost v konání tradičních českých oslav svátků, jako jsou Velikonoce, Vánoce apod. Tyto tematické akce se mohou pořádat v duchu interkulturních tradic a tím ukázat široké české veřejnosti, že není důvod separovat se od lidí s OMJ.

V současnosti je téma migrace stále velmi diskutovanější a je spojeno s kontroverzními tématy, jako je třeba schvalování a zavádění kvót pro regulaci cizinců v zemích apod. Velký problém lze spatřit v přílivu muslimských protagonistů. Nesouhlasím s podporou migrantů u nás ve smyslu toho, že jim bude povolena vlastní škola a budou dle nich upravovány zákony apod. Činnost společnosti META, o.p.s. vidím jako velmi dobrou alternativu začleňování se migrantů do české společnosti. Pracují s migranty od útlého

věku, zasvětil je do vzdělávacího systému, poskytne jim bezplatné kurzy češtiny a pomůže jim s pochopením české kultury a české národní identity, což je dle mého názoru velmi důležité. Myslím si, že pokud se člověk rozhodne na čas či natrvalo přestěhovat do cizí země, musí respektovat všeobecné společenské standardy dané společností a asimilovat se domácími obyvatelstvem. Toto téma je velmi kontroverzní a diskutovat by se o něm dalo celé hodiny. V každém případě je činnost METY zásadní pro plynulé zapojení se migrantů do společnosti a eliminovat tím rasismus a xenofobii.

V neposlední řadě má společnost META, o.p.s. obrovské množství příležitostí v rámci transnacionální spolupráce se zeměmi původu migrantů a spolupráce s nadnárodními organizacemi a ostatními neziskovými organizacemi.

6 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo posouzení hospodaření a dosahu služeb neziskové organizace META, o.p.s. Úkolem bylo shromáždit co nejvíce informací ohledně ekonomické situace ve sledovaných letech 2006 – 2013. Provést analýzu dat získaných z výročních zpráv organizace, dostupných dokumentů a knih.

META, o.p.s. je zřízena ve formě neziskové organizace. Předpokládá se tedy, že cílem společnosti není dosahování zisku, ale poskytování veřejných služeb, v tomto případě podporu mladých migrantů. Finanční analýza se tedy lišila od těch, které jsou prováděny v ziskovém sektoru. Byla provedena ve zkráceném rozsahu pouze pro potřeby posouzení hospodaření a dosahu služeb v rámci bakalářské práce. Je zde tedy ponechán prostor pro rozšíření v magisterskou práci, kde je možnost provést kompletní a celkovou finanční analýzu.

Posuzovala jsem, zda organizace hospodaří efektivně se svěřenými zdroji, všechny ukazatele prokázaly, že organizace si vede velmi dobře a zejména v posledních dvou letech zaznamenává progresivní rozvoj. Tuto organizaci jsem nehodnotila pouze dle finančního zdraví, dle mého názoru je v tomto případě mnohem důležitější užitek pro veřejnost, který byl posouzen pomocí finančního základu v teoretické části práce, zejména prostřednictvím posouzení výstupů a úspěšnosti vybraných důležitých projektů

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

1. BAČUVČÍK, R. *Marketing neziskového sektoru*. Vyd. 1, Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2006. 156 s. ISBN: 80-7318-436-2
2. BOUKAL, P., *Fundraising pro neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013, 264 s. ISBN: 978-80-247-4487-2
3. BOUKAL, P., VÁVROVÁ, H. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 86 s. ISBN: 978-80-245-1293-8
4. DEVEROVÁ, L. *Zákon o obecně prospěšných společnostech: komentář*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2011. 242 s. ISBN: 978-80-7400-408-7
5. DRUCKER, P. F. *Řízení neziskových organizací: Praxe a principy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 1994. 184 s. ISBN: 80-85603-38-1
6. DUBEN, R. *Neziskový sektor v ekonomice a společnosti*. Vyd. 1. Praha: Codex, 1996. 373 s. ISBN: 80-85963-19-1
7. FRIČ, P., GOULLI, R. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins Univerzity*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 203 s. ISBN: 80-86432-04-1
8. FRIČ, P., GOULLI, R. a kol. *Neziskový sektor v ČR*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN: 80-86432-04-1
9. FRIČ, P., POSPÍŠILOVÁ, T. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes, 2010. 263 s. ISBN: 978-80-903969-8-9
10. HLOUŠEK, J., HLOUŠKOVÁ, Z. *Získávání zdrojů na aktivity NNO působících v sociální oblasti*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011, 158 s. ISBN: 978-80-7435-121-1
11. HUBINKOVÁ, Z. *Psychologie a sociologie ekonomického chování*. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2005. 228 s. ISBN: 80-245-0889-3
12. HURDÍK, J., TELEC I. *Zákon o nadacích a nadačních fondech: komentář*. Vyd.1. Praha: C. H. Beck, 1998. 332 s. ISBN: 80-7179-199-7
13. KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN: 80-7179-778-2
14. KŘÍŽ, J. *Zákon o církvích a náboženských společnostech: komentář*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2011. 366 s. ISBN: 978-80-7400-362-2

15. MACHÁLEK, P., NESRSTOVÁ, J. *Základy fundraisingu a projektového managementu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 111 s. ISBN: 978-80-210-5518-6
16. Nový občanský zákoník 89/2012 Sb.: aktuální úplné znění: právní stav k 1. lednu 2013 : nabývá účinnosti 1. ledna 2014. Praha: Dashöfer, 290 s. ISBN 978-80-86897-69-1
17. POLCAROVÁ, L. *Analýza finančních zdrojů neziskových organizací. Místní akční skupiny LEADER*. Praha, 2008. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Fakulta podnikohospodářská. Vedoucí práce Ing. Hana Vávrová Ph.D.
18. POLOK, V. *Neziskové organizace: registrace, daně, účetnictví*. Ostrava: AKS, 1996. 104 s. ISBN: 80-85798-61-1
19. REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2001. 177 s. ISBN 80-86119-41-9
20. RŮŽIČKOVÁ, MERLIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace*. 11. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, spol. s.r.o., 2011, 254 s. ISBN: 978-80-7263-675-4
21. STEJSKAL, J. *Ekonomika neziskové organizace*. 2. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 2014, 262 s. ISBN 978-80-7501-063-6
22. SVOBODA, F. *Legislativa prostředí pro činnost církví a náboženských společností*. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2007, 19 s. ISBN: 978-80-239-8481-1
23. ŠEDIVÝ, M., MEDLÍKOVÁ, O. *Public relations, fundraising a lobbying pro neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 138 s. ISBN: 978-80-247-4040-9
24. ŠOBÁŇOVÁ, P. *Fundraising*. Vyd. 2. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2010, 78 s. ISBN: 978-80-7368-750-2
25. TAKÁČOVÁ, H. *Účetnictví neziskových organizací (obecně prospěšných společností, politických stran a hnutí občanských sdružení a jiných nevýdělečných organizací)*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999. 222s. ISBN: 80-7079-790-8
26. TELEC, I. *Spolkové právo*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 1998. 254 s. ISBN: 80-7179-194-6
27. TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. vyd. Praha: Profesional Publishing, 2008. 185 s. ISBN: 978-80-86946-79-5

Internetové zdroje:

1. ANNOJMK, *Průvodce novým občanským zákoníkem pro NNO* [online]. Brno: Asociace nestátních neziskových organizací JMK, 2014 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.annojmk.cz/sites/all/files/pravni-poradenstvi/pruvodce-novym-obcanskym-zakonikem-pro-nno-2014.pdf>
2. HÁJKOVÁ, J. *Teoretické minimum k úpravě poměrů občanských sdružení od účinnosti nového občanského zákoníku* [online]. Praha: Česká rada dětí a mládeže, 2013 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: http://www.adam.cz/doc/1366601424_sb_crdm-manual-noz.pdf
3. META, o.p.s. *META, o.p.s.* [online]. Praha, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/>
4. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2006* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
5. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2006* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
6. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2007* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
7. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2008* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
8. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2009* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
9. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2010* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
10. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2011* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
11. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2012* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>
12. META, o.p.s. *Výroční zpráva za rok 2013* [on-line]. Praha, 2006 [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.meta-ops.cz/vyrocnizpravy>

Legislativní zdroje:

1. Zákon č. 40/ 1964 Sb., občanský zákoník
2. Zákon č. 83/ 1990 Sb., o sdružování občanů
3. Zákon č. 424/ 1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích
4. Zákon č. 586/ 1992. Sb., o daních z příjmů
5. Zákon č. 248/ 1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech
6. Zákon č. 227/ 1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech Zákon č. 3/ 2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech
7. Zákon č. 89/ 2012 Sb., občanský zákoník

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Konečná fáze členění národního hospodářství podle Pestroffa	12
Obrázek 2: Dárčovská pyramida.....	19
Obrázek 3: Logo organizace META, o.p.s.	26
Obrázek 4: Počet zaměstnanců společnosti META, o.p.s. za rok 2006 - 2013	28
Obrázek 5: Procentuální struktura složek příjmů za rok 2006 - 2011	31
Obrázek 6: Procentuální struktura složek výdajů za rok 2006 - 2011	32
Obrázek 7: Vývoj bilanční sumy za rok 2006 - 2013 v absolutních číslech	34
Obrázek 8: Procentuální struktura složek aktiv za rok 2006 - 2011	35
Obrázek 9: Procentuální struktura složek pasiv za rok 2006 - 2011	36
Obrázek 10: Vývoj čistého pracovního kapitálu za rok 2006 - 2013	41
Obrázek 11: Počet stálých klientů společnosti META, o.p.s.	43
Obrázek 12: Počty klientů dle zemí původu v roce 2008	44
Obrázek 13: Dosah vzdělávacích aktivit pedagogů	46
Obrázek 14: Počet dobrovolníků za rok 2007 - 2013	47
Obrázek 15: Vývoj počtu projektů za rok 2006 - 2013	48

SEZNAM TABULEK:

Tabulka 1: Zákony týkající se NO, zrušení v rámci NOZ	14
Tabulka 2: Základní kogentní ustanovení spolku	15
Tabulka 3: Vertikální analýza příjmů za rok 2006 – 2012	31
Tabulka 4: Vertikální analýza výdajů za rok 2006 - 2012.....	33
Tabulka 5: Vertikální analýza aktiv za rok 2006 – 2013	35
Tabulka 6: Vertikální analýza pasiv za rok 2006 - 2013	37
Tabulka 7: Horizontální analýza aktiv za rok 2006 - 2013.....	37
Tabulka 8: Horizontální analýza pasiv za rok 2006 - 2013	38
Tabulka 9: Vertikální analýza nákladů za rok 2012 a 2013	39
Tabulka 10: Vertikální analýza výnosů za rok 2012 a 2013.....	39
Tabulka 11: Vývoj čistého pracovního kapitálu za rok 2006 – 2013	40
Tabulka 12: Vývoj hodnoty celkové autarkie za rok 2006 - 2011.....	42

PŘÍLOHY

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2006 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0
krátkodobé pohledávky	10 000
krátkodobý finanční majetek	898 000
aktiva celkem	908 000
Pasiva	
vlastní jmění	3 000
výsledek hospodaření	6 000
krátkodobé závazky	158 000
výdaje příštích období	1 000
výnosy příštích období	740 000
pasiva celkem	908 000

Výkaz příjmů a výdajů ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2006 /v Kč/	
Příjmy	
granty - státní dotace a nadace	919 000
dary - PO	0
dary - FO	18 000
úroky	3 000
ostatní příjmy	0
celkem	940 000
Výdaje	
osobní náklady	606 000
nákup služeb	167 000
náklady na reprezentaci	1 000
náklady na údržbu a opravy	1 000
nákup DDHM	0
spotřeba materiálu	159 000
ostatní náklady	0
celkem	934 000
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	6 000

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2007 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0
krátkodobé pohledávky	1 026 000
krátkodobý finanční majetek	938 000
aktiva celkem	1 964 000
Pasiva	
vlastní jmění	9 000
výsledek hospodaření	55 000
krátkodobé závazky	204 000
výdaje příštích období	2 000
výnosy příštích období	1 694 000
pasiva celkem	1 964 000

Výkaz příjmů a výdajů ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2007 /v Kč/	
Příjmy	
granty - státní dotace a nadace	2 379 000
dary - PO	10 000
dary - FO	67 000
úroky	6 000
ostatní příjmy	20 000
celkem	2 482 000
Výdaje	
osobní náklady	1 872 000
nákup služeb	458 000
náklady na reprezentaci	7 000
náklady na údržbu a opravy	8 000
nákup DDHM	53 000
spotřeba materiálu	29 000
ostatní náklady	0
celkem	2 427 000
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	55 000

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2008 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0
krátkodobé pohledávky	400 000
krátkodobý finanční majetek	2 318 000
aktiva celkem	2 718 000
Pasiva	
vlastní jmění	64 000
výsledek hospodaření	19 000
krátkodobé závazky	236 000
výdaje příštích období	4 000
výnosy příštích období	2 395 000
pasiva celkem	2 718 000

Výkaz příjmů a výdajů ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2008 /v Kč/	
Příjmy	
granty - státní dotace a nadace	3 612 000
dary - PO	0
dary - FO	55 000
úroky	4 000
ostatní příjmy	101 000
celkem	3 772 000
Výdaje	
osobní náklady	2 738 000
nákup služeb	831 000
náklady na reprezentaci	7 000
náklady na údržbu a opravy	0
nákup DDHM	0
spotřeba materiálu	177 000
ostatní náklady	0
celkem	3 753 000
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	19 000

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2009 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0
krátkodobé pohledávky	250 000
krátkodobý finanční majetek	2 588 000
jiná aktiva	156 000
aktiva celkem	2 994 000
Pasiva	
vlastní jmění	83 000
výsledek hospodaření	104 000
krátkodobé závazky	2 333 000
výdaje příštích období	12 000
výnosy příštích období	462 000
pasiva celkem	2 994 000

Výkaz příjmů a výdajů ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2009 /v Kč/	
Příjmy	
granty - státní dotace a nadace	4 242 000
tržby z prodeje služeb	33 000
dary - FO	134 000
úroky	2 000
ostatní příjmy	6 000
celkem	4 417 000
Výdaje	
osobní náklady	2 958 000
nákup služeb	973 000
náklady na reprezentaci	9 000
náklady na údržbu a opravy	52 000
nákup DDHM	0
spotřeba materiálu	249 000
ostatní náklady	72 000
celkem	4 313 000
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	104 000

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2010 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0
krátkodobé pohledávky	100 000
krátkodobý finanční majetek	1 231 415
jiná aktiva	0
aktiva celkem	1 331 415
Pasiva	
vlastní jmění	187 265
výsledek hospodaření	31 432
krátkodobé závazky	813 699
výdaje příštích období	5 268
výnosy příštích období	293 751
pasiva celkem	1 331 415

Výkaz příjmů a výdajů ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2010 /v Kč/	
Příjmy	
granty - státní dotace a nadace	5 101 522
tržby z prodeje služeb	76 439
dary - FO	56 930
úroky	553
ostatní příjmy	0
celkem	5 235 444
Výdaje	
osobní náklady	3 812 564
nákup služeb	1 079 698
náklady na reprezentaci	5 568
náklady na údržbu a opravy	87 356
nákup DDHM	0
spotřeba materiálu	195 643
ostatní náklady	4 155
celkem	5 184 984
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	31 432

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2011 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0
krátkodobé pohledávky	-6 000
krátkodobý finanční majetek	753 000
náklady a příjmy příštích období	439 000
aktiva celkem	1 186 000
Pasiva	
vlastní jmění	250 000
výsledek hospodaření	399 000
krátkodobé závazky	298 000
výdaje příštích období	25 000
výnosy příštích období	214 000
pasiva celkem	1 186 000

Výkaz příjmů a výdajů ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2011 /v Kč/	
Příjmy	
granty - státní dotace a nadace	4 776 000
tržby z prodeje služeb	194 000
dary - FO	233 000
úroky	2 000
ostatní příjmy	45 000
celkem	5 250 000
Výdaje	
osobní náklady	3 849 000
nákup služeb	876 000
náklady na reprezentaci	2 000
náklady na údržbu a opravy	53 000
nákup DDHM	0
spotřeba materiálu	61 000
ostatní náklady	10 000
celkem	4 851 000
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	399 000

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2012 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0
krátkodobé pohledávky	915 000
krátkodobý finanční majetek	4 014 000
náklady a příjmy příštích období	0
aktiva celkem	4 929 000
Pasiva	
vlastní jmění	649 000
výsledek hospodaření	-149 000
krátkodobé závazky	4 236 000
jiná pasiva	193 000
pasiva celkem	4 929 000

Výkaz zisků a ztrát ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2012 /v Kč/	
Výnosy	
tržby za vlastní činnost a za zboží celkem	191 000
ostatní výnosy	3 000
přijaté příspěvky celkem	85 000
provozní dotace	7 094 000
celkem	7 373 000
Náklady	
spotřebované nákupy celkem	354 000
služby celkem	1 285 000
osobní náklady	5 403 000
daně a poplatky celkem	0
ostatní náklady celkem	476 000
poskytnuté příspěvky celkem	4 000
celkem	7 522 000
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-149 000

Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2013 /v Kč/	
Aktiva	
dlouhodobý majetek	0,00
krátkodobé pohledávky	27 064,66
krátkodobý finanční majetek	2 363 388,44
jiná aktiva	113 298,32
aktiva celkem	2 503 751,42
Pasiva	
vlastní jmění	500 006,15
výsledek hospodaření	-133 348,63
krátkodobé závazky	1 997 096,33
jiná pasiva	139 997,57
pasiva celkem	2 503 751,42

Výkaz zisků a ztrát ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2013 /v Kč/	
Výnosy	
tržby za vlastní činnost a za zboží celkem	188 150,00
ostatní výnosy	728 307,65
přijaté příspěvky celkem	21 239,00
provozní dotace	11 863 829,11
celkem	12 801 525,76
Náklady	
spotřebované nákupy celkem	361 079,45
služby celkem	2 146 749,61
osobní náklady	8 039 482,00
daně a poplatky celkem	17 600,00
ostatní náklady celkem	2 365 963,33
poskytnuté příspěvky celkem	4 000,00
celkem	12 934 874,39
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-133 348,63